Magazyn Spółdzielni Mieszkaniowej im. Waleriana Łukasińskiego Rok 21 Nr 2/2019/Lipiec

ISSN 2545-0603

NASZ DOM

MAGAZYN SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ IM. WALERIANA ŁUKASIŃSKIEGO

Budżet Obywatelski na rok 2020

Z dniem 1 lipca 2019 roku upłynął termin składania propozycji do Budżetu Obywatelskiego na rok 2020. Wkrótce poznamy szczegóły wszystkich zgłoszonych projektów, na realizację których przeznaczono kwotę 2,3 miliona złotych. Nowością kolejnej edycji Budżetu Obywatelskiego jest możliwość zgłoszenia projektu ogólnomiejskiego, na który przewidziano kwotę 700 tysięcy złotych. Na projekty osiedlowe zaplanowano 1,6 miliona złotych. W ten sposób każde osiedle otrzyma 100 tysięcy złotych na realizację wybranego przez mieszkańców projektu.

Tak jak w latach ubiegłych administracja spółdzielcza zamierza wspierać projekty służące bezpośrednio mieszkańcom Spółdzielni Mieszkaniowej. Dysponując wstępną wiedzą na temat zgłaszanych propozycji do Budżetu Obywatelskiego będą to:

- **Na Osiedlu Planty:** Remont parkingu i drogi dojazdowej do budynków ul. Peowiaków 68, 70, 72, 74 oraz Przedszkola Miejskiego nr 5 – stanowiący drugą część zadania wykonanego w ramach Budżetu Obywatelskiego w 2015 roku,
- **Na Osiedlu Kilińskiego:** Remont parkingu w rejonie budynków ul. Redutowa 2 i Kilińskiego 42,
- **Na osiedlu Orzeszkowej-Reymonta:** Remont części ulicy Wąskiej wraz z wykonaniem zatoki parkingowej dla samochodów osobowych w rejonie Przedszkola Miejskiego nr 13,
- **Na osiedlu Powiatowa:** Remont drogi na osiedlu Szwedzka w rejonie budynków ul. Topolowa 4, 6 oraz Szwedzka 31, 33.

Biorąc udział w głosowaniu Budżetu Obywatelskiego zdecydowanie warto poprzeć projekt ogólnomiejski

pod tytułem: System ścieżek rowerowych wokół Zamościa – uzupełnienia i śluzy jako element poprawy bezpieczeństwa użytkowników. Wprawdzie projekt nie dotyczy wyłącznie osiedli spółdzielczych, to jednak duża część naszych mieszkańców na co dzień korzysta z obecnego systemu miejskich ścieżek rowerowych. System ten składa się z poszczególnych odcinków, których z roku na rok przybywa. Brakuje jednak wielu łączników i śluz, które ułatwiłyby rowerzystom komunikację czyniąc ją bardziej bezpieczną.

Obserwując dotychczasowe wyniki głosowań Budżetu Obywatelskiego przeprowadzanych w latach ubiegłych można zauważyć, że nie zawsze wygrywają projekty najlepsze oraz najbardziej potrzebne ogółowi mieszkańców osiedla. Jedynym kryterium określającym wybór projektu jest liczba oddanych głosów. Powyższe sprawia, że każdy projekt ma takie same szanse realizacji. Szanse te można zwiększyć jedynie w wyniku zaangażowania osób lobbujących za danym projektem. Jeżeli grupa mieszkańców zaangażuje się w marketing zgłoszonego przeważnie przez jedną z tych osób projektu prawdopodobieństwo jego wyboru wzrasta wielokrotnie. Przykładem może służyć determinacja właścicieli zespołów garażowych zlokalizowanych przy ulicy Wspólnej, którzy w ubiegłym roku przegłosowali korzystny dla siebie projekt remontu drogi dojazdowej do garaży wraz z odwodnieniem oraz oświetleniem. Dzięki zaangażowaniu mieszkańców osiedla Szwedzka-Brzozowa w promocję ważnego dla nich projektu w tym roku zostanie wyremontowana droga dojazdowa oraz zatoka parkingowa przed budynkiem Brzozowa 26.

Za udziałem w głosowaniu Budżetu Obywatelskiego przemawiają co najmniej dwa ważne argumenty. Pierwszy to przekonanie, że realizacja konkretnego projektu przyniesie korzyść nam samym, lub przynajmniej pozostałym mieszkańcom naszej Spółdzielni. Zrozumienie takiego mechanizmu powinno mieć dla nas istotne znaczenie. Być może w akcie solidaryzmu spółdzielczego ktoś poprze w przyszłości ważny dla nas projekt. Im więcej osób zdecyduje się na udział w głosowaniu wspierając cenne dla mieszkańców Spółdzielni zadanie, tym większa będzie szansa na jego realizację. Drugim argumentem powinna być świadomość, że środki przeznaczane na finansowanie projektów realizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego pochodzą głównie z naszych podatków oraz lokalnych opłat. Naturalnym zachowaniem powinno być podjęcie starań, aby środki te do nas wróciły.

Zachodzące zmiany związane z poprawą miejskiej infrastruktury większość z nas ocenia pozytywnie i przyjmuje z zadowoleniem. Niestety nie wszystko da się osiągnąć od razu z uwagi na ograniczone środki finansowe zawarte w miejskim budżecie. Umożliwienie mieszkańcom głosowania nad ważnymi dla nas projektami jest najlepszym sposobem na przyśpieszenie realizacji zadań, które z punktu widzenia zamościan są najważniejsze i najbardziej potrzebne. Niemal co piąty mieszkaniec Zamościa to osoba zamieszkująca w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej im. W. Łukasińskiego. Stanowimy wielką siłę, którą warto wykorzystać w głosowaniu projektów miejskich oraz osiedlowych realizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego.

Krzysztof Krzysztoń

Realizacja projektu unijnego w zasobach spółdzielni – pierwszy budynek oddany

W zasobach Spółdzielni na terenie osiedla Lubelskie Przedmieście, E. Orzeszkowej, Oboźna trwają prace termomodernizacyjne związane z realizacją I części Projektu pod nazwą: **„Podniesienie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych zlokalizowanych w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej im. Waleriana Łukasińskiego w Zamościu poprzez ich termomodernizację"** realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna, Działanie 5.3 Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego na podstawie zawartej umowy nr RPLU.05.03.00-06-0032/17-00.

Prace prowadzone są obecnie na budynkach przy ul. M. J. Piłsudskiego 19, Ciepła 4, Oboźna 21 w Zamościu. W drugiej połowie roku rozpoczną się prace na budynku przy ul. E. Orzeszkowej 3 w Zamościu.

Na budynku przy ul. Oboźnej 3 prace termomodernizacyjne zostały już zakończone. Budynek zyskał nową elewację, ale przede wszystkim przeprowadzone prace wpłyną na znaczną poprawę komfortu zamieszkiwania i obniżą koszty jego użytkowania.

W ramach Projektu na budynkach wykonywane są następujące prace:

- Roboty rozbiórkowe i demontażowe „starego" docieplenia (blachy trapezowej, wełny i rusztu drewnianego).
- Wzmocnienie ścian zewnętrznych za pomocą kotew
- Wypełnienie złączy płyt Wk – 70
- Docieplenie ścian zewnętrznych wraz z nowa kolorystyką elewacji i odtworzeniem instalacji odgromowej
- Docieplenie stropodachu
- Wymiana obróbek blacharskich, parapetów zewnętrznych, kratek wentylacyjnych
- Wymiana wyłazów dachowych
- Wymiana zaworów podpionowych i termostatycznych w mieszkaniach
- Regulacja instalacji c.o, montaż podzielników kosztów oraz wdrożenie systemu monitorowania i zarządzania energią cieplną
- Montaż zadaszeń nad balkonami ostatniej kondygnacji.

Przypominamy, że cały Projekt obejmuje swoim zakresem realizację prac podnoszących efektywność energetyczną 17 budynków mieszkalnych znajdujących się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej im. Waleriana Łukasińskiego w Zamościu. Na najbliższe lata tj. 2020 i 2021 prace zostaną przeprowadzone na następujących budynkach: Ciepła 6, Oboźna 3, Oboźna 7, Oboźna 19, Wąska 20, Wiejska 7, Wiejska 9, Wiejska 11, Wiejska 19, Wiejska 21, Wiejska 23, Lubelska 36 w Zamościu.

Uzyskane wsparcie środkami Unijnymi jest na poziomie 55 % kosztów kwalifikowanych zadania, czyli kosztów prac mających bezpośredni wpływ na uzyskanie oszczędności w zużyciu ciepła.

Głównym celem Projektu jest zwiększenie efektywności wykorzystania energii cieplnej w budynkach mieszkalnych poprzez kompleksową termomodernizację, zwiększenie komfortu zamieszkiwania oraz obniżenie kosztów związanych z ogrzewaniem budynków. Zaprojektowane w ramach projektu działania przyczynią się do zmniejszenia zapotrzebowania na energię cieplną o ok. 35 %, a w konsekwencji przyczyni się do ochrony powietrza i poprawy środowiska naturalnego.

Budynek przy ul. Oboźnej 31 przed termomodernizacją

Budynek przy ul. Oboźnej 31 po termomodernizacji

- Całkowita wartość Projektu: **16 693 786,96 złotych**;
- Kwota dofinansowania **8 494 708,18 zł** ;
- Rozpoczęcie realizacji projektu: **02.01.2019 r.**
- Zakończenie rzeczowe realizacji projektu: **31.10.2021 r.**

Fundusze Europejskie Program Regionalny | Rzeczpospolita Polska | lubelskie Smakuj życie! | Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Osiedlowe ekoprojekty

Część naszych mieszkańców na pewno zwróciła uwagę na osiedlowe trawniki, na których w tym roku pozostawiona została niekoszona trawa. Takie ekostrefy zostały utworzone na trzech osiedlach spółdzielczych, w rejonach budynków Peowiaków 80a, Orzeszkowej 3 oraz Oboźna 25. Wyznaczone wcześniej strefy zostały oznakowane palikami oraz opatrzone tabliczkami informującymi, że są to ekoprojekty Spółdzielni Mieszkaniowej im. W. Łukasińskiego.

Można się spodziewać, że dla wielu osób działania Spółdzielni Mieszkaniowej mogą okazać się niezrozumiałe i sprzeczne z dotychczasowymi zasadami w zakresie dbałości o osiedlowe trawniki. Jeśli tak właśnie jest, to zamierzony efekt już został częściowo osiągnięty, ponieważ te niewielkie skrawki zieleni osiedlowej mogą zapoczątkować ważną dla naszych mieszkańców z ekologicznego punktu widzenia dyskusję.

W ostatnim okresie coraz więcej mówi się o negatywnym wpływie człowieka na funkcjonowanie miejskiego ekosystemu. Sukcesywne zastępowanie kolejnych terenów zieleni osiedlowej betonem i brukiem działa wyjątkowo destrukcyjnie na środowisko naturalne w którym żyjemy. Dodatkowych problemów dostarczają coraz bardziej uciążliwe zmiany klimatyczne, charakteryzujące się długimi okresami suszy, lub nagłymi, ulewnymi deszczami.

Ważnym, zajmującym największy terenowo obszar elementem miejskiego ekosystemu są trawniki osiedlowe. Aby utrzymać je we właściwym stanie niezbędne jest ich okresowe koszenie. Działanie takie wpływa pozytywnie na estetykę całego osiedla, jednak w pewnym stopniu działa destrukcyjnie na zawartą w trawie różnorodność biologiczną. Zdarza się, szczególnie podczas silnych i długotrwałych upałów, że krótka trawa zostaje całkowicie wypalona przez słońce. Taki trawnik traci swoje funkcje biologiczne i zamiast zdobić szpeci nasze otoczenie.

Realizowany przez Spółdzielnię Mieszkaniową ekoprojekt to próba odstąpienia od koszenia niewielkiej w chwili obecnej części naszych trawników. Zainteresowani działaniami proekologicznymi mieszkańcy, szczególnie młodzież i dzieci, mają możliwość zaobserwowania różnicy pomiędzy wykaszaną regularnie trawą, a roślinnością pozostawioną bez ingerencji człowieka. Zalety takiej zieleni dla ekosystemu są ogromne i niepodważalne, dlatego warto przy każdej okazji zwracać na nie uwagę.

Naturalna zieleń, kwitnąca i owocująca stanowi podstawę egzystencji licznych przedstawicieli świata zwierzęcego. Stosowane obecnie kosiarki trawę tną na sieczkę, niszcząc przy okazji larwy owadów, ślimaków, a nawet drobnych kręgowców. Często koszona trawa nie ma okazji wydać nasion, które są podstawą wyżywienia ziarnojadów, np. wróbli. Zabiegi koszenia odsłaniają dolne, przyziemne partie roślinności zmniejszając ich ocienienie. Zasoby zieleni żółkną i zasychają, a luźna i nie pokryta roślinnością powierzchnia ziemi staje się źródłem uciążliwego dla nas kurzu. Zapylenie powietrza, również zawartych w nim pyłów komunikacyjnych może zostać ograniczone jedynie w wyniku oczyszczania dokonywanego przez roślinność. Zdolność do wychwytywania oraz filtrowania pyłów wzrasta, gdy zieleń jest wyższa i zajmuje większy obszar. Wysoka trawa lepiej tłumi miejskie hałasy, stanowiąc dla nas dodatkową barierę ochronną. Ważną dla ekosystemu funkcją każdego trawnika jest zdolność magazynowanie wody. Trawnik oddziaływując korzystnie na środowisko oddaje otoczeniu duże ilości pary wodnej. Woda ta pochodzi głównie z transpiracji roślin, dlatego ich rozmiar i gęstość ma tutaj ogromne znaczenie. Zwiększenie wilgotności powietrza w warunkach miejskich jest bardzo pożądane szczególnie w okresie letnim. Oddawaniu pary wodnej przez trawnik towarzyszy pobieranie dużej ilości ciepła, dlatego trawniki w ciągu słonecznych letnich dni są znacznie chłodniejsze od nawierzchni dróg, chodników, ścian budynków, itp.

Trudno przewidzieć jaki będzie dalszy los zapoczątkowanych w bieżącym roku ekoprojektów. Wszystko zależy od opinii i ocen naszych mieszkańców, których zdanie w tej kwestii będzie dla Zarządu Spółdzielni decydujące. Jeżeli pomysł tworzenia osiedlowych ekostref uzyska społeczną akceptację, być może w przyszłym roku powstaną kolejne. Jeżeli tak się stanie warto rozważyć wzbogacenie roślinności o polne kwiaty, które w okresie kwitnienia mienią się przepięknymi barwami. Tworzone w obrębie aglomeracji miejskich łąki kwietne są obecnie bardzo modne, a przede wszystkim proekologiczne. Łąki korzystnie oddziaływują na środowisko naturalne poprzez redukcję gazów cieplarnianych i smogu. Są również schronieniem i źródłem pokarmu dla owadów i ptaków.

Z pewnością znajdą się osoby, które krytycznie ocenią podjęte przez Spółdzielnię Mieszkaniową działania. Trudno się temu dziwić, skoro wciąż robimy zbyt mało na rzecz ochrony naszego środowiska naturalnego. Różnorodność biologiczna to jest to, czego w miastach brakuje, dlatego każde działanie w kierunku poprawy tej niekorzystnej tendencji powinno być przynajmniej uszanowane. Warto mieć świadomość, że utrata różnorodności biologicznej i ekosystemów zagraża środowisku naturalnemu. Środowisku, od którego zależy jakość życia naszego oraz przyszłych pokoleń.

Krzysztof Krzysztoń

Walne Zgromadzenie Spółdzielni Mieszkaniowej im. Waleriana Łukasińskiego

Walne Zgromadzenie jest najwyższym organem Spółdzielni.

Członek Spółdzielni może brać udział w Walnym Zgromadzeniu osobiście albo przez pełnomocnika. Każdy członek ma jeden głos, bez względu na ilość posiadanych udziałów. Członek lub jego pełnomocnik może być obecny i brać udział w głosowaniu tylko na jednej części Walnego Zgromadzenia – w tej części, do której Rada Nadzorcza zaliczyła nieruchomość, w której przysługuje członkowi prawo do lokalu.

Do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia należy:

- uchwalanie kierunków działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej
- zatwierdzanie rocznych sprawozdań Rady Nadzorczej i Zarządu, sprawozdań finansowych
- udzielanie absolutorium członkom Zarządu
- podejmowanie uchwał w sprawie podziału nadwyżki bilansowej
- podejmowanie uchwał w sprawie zbycia nieruchomości
- podejmowanie uchwał w sprawie oznaczenia najwyższej sumy zobowiązań , jakie Spółdzielnia może zaciągnąć
- uchwalenie zmian statutu
- wybór i odwoływanie członków Rady Nadzorczej
- wybór delegatów na zjazd związku, w którym Spółdzielnia jest zrzeszona
- uchwalenie regulaminów; Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej

O czasie, miejscu i porządku obrad każdej części Walnego Zgromadzenia zawiadamia się pisemnie członków, co najmniej 21 dni przed terminem posiedzenia jego pierwszej części. Zawiadomienie powinno zawierać czas, miejsce, porządek obrad oraz informację o miejscu wyłożenia wszystkich sprawozdań i projektów uchwał, które będą przedmiotem obrad oraz informację o prawie członka do zapoznania się z tymi dokumentami. Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad podanym do wiadomości członków w terminach i w sposób określony w Statucie Spółdzielni. Zarząd Spółdzielni jest zobowiązany do przygotowania pod względem formalnym i przedłożenia pod głosowanie na każdej części Walnego Zgromadzenia projektów uchwał. Walne Zgromadzenie jest ważne i zdolne do podejmowania uchwał bez względu na liczbę obecnych członków Spółdzielni na poszczególnych częściach Walnego Zgromadzenia. Walne Zgromadzenie, zgodnie z art. ust. 2 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, zwołuje Zarząd przynajmniej raz w roku w ciągu sześciu miesięcy po upływie roku obrachunkowego. Rokiem obrachunkowym w spółdzielni jest rok kalendarzowy, tzn. okres od 1 stycznia do 31 grudnia. Oznacza to, że do 30 czerwca we wszystkich spółdzielniach mieszkaniowych winny odbyć się walne zgromadzenia, na których stosownie do wymogu ustawy o rachunkowości poddane będzie do zatwierdzenia sprawozdanie finansowe spółdzielni za rok miniony.

W naszej Spółdzielni Walne Zgromadzenie Członków odbyło się w dniach 10.06. – 14.06.2019 r. Uchwałą Rady Nadzorczej Spółdzielni z dnia 16.04.2019 r. zostało podzielone na V części:

I część – osiedle Planty, II część – osiedle Lubelskie Przedmieście, Kilińskiego, III cześć – osiedle E. Orzeszkowej, Obożna, IV część – budynek – Radecznica ul Parkowa 2, V część – osiedle Reymonta, Szwedzka – Brzozowa, Lubelska.

Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni przyjęło następujące uchwały w sprawach:

- Przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania działalności Zarządu za 2018 rok
- Przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania działalności Rady Nadzorczej
- za 2018 rok
- Zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2018 rok
- Podziału nadwyżki bilansowej za 2018 rok
- Udzielenia absolutorium Zarządowi Spółdzielni z wykonania obowiązków w 2018 roku

Ogółem zgłoszono 10 wniosków do bieżącej realizacji przez Zarząd Spółdzielni.

Zarząd Spółdzielni

Opracowanie i dystrybucja: Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej im. Waleriana Łukasińskiego, ul. Wiejska 17, 22-400 Zamość

Zespół redakcyjny:
Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej
im. Waleriana Łukasińskiego
ul. Wiejska 17, 22-400 Zamość
www.smlukasinski.zamosc.pl

Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania

Nakład: 4450 egz.

Skład i druk:
Drukarnia „Attyla"
22-400 Zamość, ul. Partyzantów 61
tel./fax 84 627 19 16, 84 639 12 13
e-mail: drukarnia@attyla.eu, www.attyla.eu

Błękitno-zielona infrastruktura

Zielona infrastruktura to w dużym uproszczeniu zieleń tworzona i pielęgnowana z myślą o korzyściach wynikających z obecności drzew, krzewów i innych roślin w naszym otoczeniu. Przyroda w mieście pełni funkcję służebną wobec człowieka dostarczając mu określonych usług, nazywanych usługami ekosystemów.

Wszyscy powinniśmy mieć świadomość zalet wynikających z funkcji przypisywanych miejskiej zieleni. Najważniejszą z tych funkcji jest zdolność do usuwania z powietrza dwutlenku węgla oraz produkcja tlenu. Drzewa i krzewy zatrzymują pyły znajdujące się w powietrzu, działając jak filtr oczyszczany opadami deszczu. Obszary zieleni stanowią barierę dźwiękochłonną tłumiąc szczególnie uciążliwy miejski hałas. Wysoka zieleń chroni nas przed wiatrem oraz uciążliwymi latem promieniami słońca. Drzewa wydzielają substancje zwane fitocydami, które bardzo pozytywnie wpływają na nasze samopoczucie. Miejska zieleń ma istotny wpływ na nasze zdrowie psychiczne, dając możliwość kontaktu z przyrodą, której obecność obniża poziom stresu.

Na zurbanizowanych terenach miejskich pojawia się nadwyżka ogrzanego powietrza w stosunku do obszarów zlokalizowanych poza miastem. Dzieje się tak z powodu gęstej i wysokiej zabudowy, a także dużych powierzchni wyłożonych asfaltem lub betonem. Zjawisko takie określane mianem „miejskiej wyspy ciepła" wpływa bardzo niekorzystnie na nasze zdrowie. Temperatura w miastach jest znacznie wyższa w stosunku do terenów leśnych lub rolniczych, co bywa uciążliwe szczególnie w okresach upałów. Obniża się wtedy wilgotność powietrza tworząc uciążliwy oraz męczący w dłuższym okresie czasu suchy klimat.

Ten niekorzystny bilans mogą zrównoważyć jedynie obszary zieleni miejskiej, które w naturalny sposób wpływają na ochłodzenie otoczenia. Ochładzanie powietrza to wynik jego nawilżenia przez drzewa oraz pozostałą roślinność. Badania wykazały, że nad zwykłym trawnikiem przeciętna temperatura w południe jest niższa o około 10^0C niż nad powierzchnią asfaltową. Te same źródła podają, że powietrze w mieście jest średniorocznie cieplejsze o około 2^0C od terenów niezurbanizowanych. Im większy teren miasta pokryty jest zielenią tym mniejsza jest uciążliwość wynikająca z nagrzewania. Podobne zjawisko dotyczy wilgotności powietrza.

Warunki miejskie nie sprzyjają rozwojowi roślinności. Najwięcej problemów stwarza niekorzystny bilans wodny wynikający z bardzo niskiego poziomu nawodnienia. Jedną z głównych funkcji zieleni miejskiej jest rola pompy wodnej. Rośliny pozyskują wodę z gleby i transportują ją do gałęzi oraz liści, a następnie uwalniają do otoczenia. Są drzewa, które w czasie lata potrafią wyparować nawet 450 litrów wody w ciągu jednego dnia. Powyższe zdolność pokazuje, jak potężne ilości wody powinny być drzewu dostarczone, a w zasadzie zmagazynowane w glebie. W tym miejscu pojawia się problem, ponieważ jedynym źródłem wody odnawialnej jest jej opad w postaci deszczu. Niestety w terenach miejskich średnio 70% opadów trafia do wysokowydajnych systemów kanalizacji. Przy intensywnych deszczach może to być nawet 90%. Te olbrzymie ilości potrzebnej roślinom wody są bezpowrotnie tracone z przestrzeni miasta. Dla porównania w obszarach naturalnych proporcje te są odwrotne, ponieważ w tym przypadku 90% wody deszczowej trafia do gleby dostatecznie ją nawilżając. Prawidłowe nawilżenie sprzyja retencji wody do otoczenia, co w przypadku warunków miejskich jest bardzo utrudnione, a czasem wręcz niemożliwe. Szara infrastruktura złożona z ulic, chodników, parkingów, budynków i utwardzonych placów, jak również twarda zbita gleba terenów zieleni miejskiej stanowi barierę dla wody, której potrzebuje miejska roślinność. Zdarza się, że w wyniku nagłych, krótkotrwałych intensywnych dreszczów woda nie jest w stanie dotrzeć do systemu korzeniowego roślin. Ulewny deszcz zamiast nawadniać powoduje podtopienia i powodzie, a nawet paraliż miast.

Ponieważ nawadnianie zieleni miejskiej wodą z sieci wodociągowych byłoby bardzo kosztowne najlepszym rozwiązaniem tego problemu jest tworzenie błękitno-zielonej infrastruktury. Głównym celem podejmowanych w tym zakresie działań jest zatrzymanie wody deszczowej w miejscu wystąpienia opadu lub w jego bliskiej okolicy. Jednym z rozwiązań jest tworzenie ogrodów deszczowych oraz niecek retencyjnych poprawiających retencję wody w krajobrazie.

Zadaniem ogrodów deszczowych jest ochrona cennej deszczówki przed spłynięciem do kanalizacji. Taki efekt można uzyskać wykładając podłoże szczelnego zbiornika odpowiednio dobranymi warstwami piasku i żwiru. Taki ekologiczny filtr zatrzymuje zanieczyszczenia zawarte w wodzie, jednocześnie ją oczyszczając. W ogrodzie deszczowym sadzone są rośliny hydrofitowe. Korzenie lub kłącza tego typu roślin zatrzymują zanieczyszczenia z pobranej przez siebie wody, szczególnie metale ciężkie. Nadmiar wody z takiego zbiornika może zostać odprowadzony rurami drenującymi na tereny przyległej do zbiornika zieleni miejskiej.

Komfort życia mieszkańców miasta poprawiają wszelkiego rodzaju naturalne lub sztuczne zbiorniki retencyjne, cieki i oczka wodne, a nawet sadzawki napełniane podczas deszczu. Zbiorniki wodne w połączeniu z odpowiednio dobraną roślinnością zwiększają możliwości retencji wody deszczowej. Spowolnienie odpływu wody dostarczonej podczas deszczu sprzyja poprawie bilansu wodnego w miastach.

Tworzenie błękitno-zielonej infrastruktury będącej połączeniem zieleni miejskiej oraz zbiorników służących do magazynowania wody pozyskanej z opadów wydaje się jedynym sposobem przeciwdziałania coraz bardziej uciążliwym zmianom klimatycznym. Taką świadomość mają również władze naszego miasta, które wiosną bieżącego roku zorganizowały warsztaty w ramach projektu BEACON. Tematem spotkania, na które zostali zaproszeni również przedstawiciele naszej Spółdzielni Mieszkaniowej było „Łagodzenie zmian klimatu w miastach z wykorzystaniem błękitno-zielonej infrastruktury". W wypowiedziach osób odpowiedzialnych za tereny zieleni miejskiej przeważała troska o mieszkańców, którzy w coraz większym stopniu odczuwają skutki anomalii klimatycznych charakteryzujących się wysokimi temperaturami oraz długotrwałymi okresami suszy lub ulewnymi deszczami. Obecni na spotkaniu przedstawiciele firm, instytucji, oraz zarządcy nieruchomości zadeklarowali swój udział w tworzeniu przyjaznego naszym mieszkańcom środowiska. Jednym z jego głównych elementów powinna być błękitno-zielona infrastruktura, która wprawdzie bardzo powoli, jednak już zaczęła wkraczać do polskich miast.

Krzysztof Krzysztoń

Nadwyżka bilansowa za 2018 r.

Spółdzielnia mieszkaniowa jest osoba prawną, której zasady funkcjonowania określają przepisy ustawy z 15.12.2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2018r. poz. 845), a w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie Prawo spółdzielcze Dz. U. z 2018 r. poz. 1285 z późniejszymi zmianami. Celem spółdzielni jest zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych i innych potrzeb członków oraz ich rodzin przez dostarczenie członkom samodzielnych lokali mieszkalnych lub domów jednorodzinnych, a także lokali o innym przeznaczeniu. Przedmiotem działalności spółdzielni może być między innymi budowa lub nabywanie budynków w celu:

- Ustanawiania na rzecz członków spółdzielczych lokatorskich prawa do znajdujących się w tych budynkach lokali mieszkalnych oraz odrębnej własności znajdujących się w tych budynkach lokali mieszkalnych lub lokali o innym przeznaczeniu, a także ułamkowego udziału we współwłasności w garażach wielostanowiskowych,
- Wynajmu lub sprzedaży, znajdujących się w tych budynkach lokali mieszkalnych lub lokali o innym przeznaczeniu,
- Zarządzania nieruchomościami stanowiącymi mienie spółdzielni lub jej członków.

Ponadto spółdzielnia może:

- Zarządzać nieruchomościami niestanowiącymi mienia spółdzielni lub jej członków na podstawie umowy zawartej z właścicielem(współwłaścicielami) tej nieruchomości,
- Prowadzić inną działalność gospodarczą na zasadach określonych w odrębnych przepisach i w statucie, jeżeli działalność ta związana jest z realizacją celu podstawowego, jakim jest zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych jej członków.

Ustawa o spółdzielniach mieszkaniowych wyznacza spółdzielniom szczególne zasady rozliczania przychodów i kosztów:

- Działalność polegająca na eksploatacji i utrzymaniu nieruchomości, której koszty są pokrywane z opłat lokatorów, zaś różnica między opłatami i kosztami przenoszona jest na rozliczenia międzyokresowe na następny rok i wpływa na kalkulację opłat na rok następny,
- Pozostałej działalności, jak np. zarządzanie obcymi nieruchomościami, wynajem lokali użytkowych, świadczeniu różnego rodzaju usług, a także działalności społeczno-kulturalnej, reklamy i wynajem dodatkowych piwnic. Różnica między przychodami i kosztami z tej działalności po opodatkowaniu stanowi **nadwyżkę bilansową**.

Na podstawie art. 77 Prawa spółdzielczego zasady podziału nadwyżki bilansowej określa statut. Zgodnie z § 173 statutu Spółdzielni, nadwyżkę bilansową przeznacza się w szczególności na:

- Pokrycie wydatków związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w zakresie obciążającym członków,
- Na prowadzenie działalności społecznej, oświatowej i kulturalnej,

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, pożytki i inne przychody z nieruchomości wspólnej służą pokrywaniu wydatków związanych z jej eksploatacją i utrzymaniem, a w części przekraczającej te wydatki, przypadają właścicielom lokali proporcjonalnie do ich udziałów w nieruchomości wspólnej. Do pożytków zaliczamy np. przychody z reklam umieszczonych na danej nieruchomości a także wpływy z wynajmu dodatkowych piwnic, które w 2018 r. wyniosły **73 778,80 zł**. Zgodnie z uchwałą nr 4 z dnia 14.06.2019 r. Walnego Zgromadzenia i zgodnie z § 185 ust. 1 statutu przychody te przeznaczono na pokrycie wydatków związanych z eksploatacją i utrzymaniem tych nieruchomości na których powstały.

Kwotę **41 166,66 zł** stanowiącą pożytki z tytułu odsetek od nieterminowo wnoszonych opłat od lokali mieszkalnych (odsetek od zaległości), uchwałą wyżej wymienioną Walne Zgromadzenie przeznaczyło dla członków, rozliczając kwotę na poszczególne nieruchomości proporcjonalnie do powierzchni użytkowej lokali.

Kwota z nadwyżki bilansowej w kwocie **637 978,36 zł** powstała z pozostałych działalności takich jak:

- Wyniki na mieniu Spółdzielni (wynajem lokali użytkowych)
- Usług wykonywanych przez Zakład Konserwacji,
- Zarządzaniem Wspólnotami mieszkaniowymi i garażowymi (zarządzamy 4 Wspólnotami)
- Przychodów operacyjnych (np. wpływy z tytułu zwrotu kosztów sądowych, darowizn na piknik)
- Przychodów finansowych (np. odsetki z lokat terminowych, odsetki bankowe) została zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia przeznaczona na sfinansowanie kosztów eksploatacji i utrzymania nieruchomości mieszkaniowych oraz lokali użytkowych członków.

Wymienioną kwotę rozliczono proporcjonalnie do powierzchni użytkowej lokali członkowskich. Kwotę **160 140,31 zł** przeznaczono na pokrycie wydatków związanych z remontem wyposażenia technicznego nieruchomości służących potrzebom poszczególnych osiedli.

W ewidencji księgowej zostały ujęte jako przychody z rozliczenia wyniku na poszczególne nieruchomości proporcjonalnie do średniej powierzchni lokali członków Spółdzielni. Zgodnie z przepisami osoby niebędące członkami nie uczestniczą w podziale nadwyżki bilansowej powstałej z pozostałej działalności Spółdzielni.

Ogółem nadwyżka bilansowa za 2018 r. wyniosła **913 064,13 zł** została podzielona przez Walne Zgromadzenie odbywające się w dniach 10.06-14.06. 2019 r.

Dziaduszek Stanisława

Uwarunkowania techniczne i eksploatacyjne dostawy energii cieplnej do zasobów Spółdzielni Mieszkaniowej im. Waleriana Łukasińskiego

Głównym i jedynym dostawcą energii cieplnej do celów centralnego ogrzewania zasobów mieszkaniowych, jak i do podgrzewu centralnej ciepłej wody użytkowej jest Veolia Wschód sp. z o. o. Jedyny zakład zlokalizowany w Zamościu przy ul. Hrubieszowskiej 173 wchodzi w skład spółki Veolia Wschód razem z zakładami w Świdniku, Międzyrzeczu Podlaskim, Leżajsku i Kraśniku.

Zasoby Spółdzielni Mieszkaniowej im. Waleriana Łukasińskiego obsługują dwie ciepłownie. Jedna ciepłownia o mocy 87,5 MW zlokalizowana jest w miejscowości Szopinek, natomiast druga o mocy 34 MW przy ulicy Kilińskiego. Podstawowym źródłem ciepła jest Ciepłownia Szopinek, natomiast Ciepłownia przy ul. Kilińskiego jest dodatkowym źródłem wzmacniającym w sytuacjach niskich temperatur, a także w okresie letnim służy do produkcji ciepła do podgrzewu centralnej ciepłej wody użytkowej.

Dostawca czynnika grzewczego od miejsca wyprodukowania (Ciepłownia) poprzez sieci wysokich parametrów dostarczana jest do wymiennikowni lub węzłów cieplnych oraz węzłów indywidualnych. Wszystkie węzły cieplne są własnością Veolii Wschód sp. z o. o. Budynki, w których znajdują się wymiennikownie lub węzły cieplne są własnością Veolii Wschód lub Spółdzielni Mieszkaniowej. W takich sytuacjach Dostawca ciepła ponosi koszty najmu powierzchni na wymiennikownie (np. E. Orzeszkowej 28, Brzozowa 26A) lub koszty dzierżawy terenu (E. Orzeszkowej 11, Oboźna 9, Wąska 16).

Zgodnie z umową nr 4/2006 Dostawca ciepła, w okresie obowiązywania umowy gwarantuje dostawę ciepła na zasadach określonych przez Prawo Energetyczne. W przypadku niedotrzymania przez dostawcę ustalonych standardów jakościowych obsługi, odbiorcy przysługuje bonifikata. Dostarczanie ciepła, czyli rozpoczęcie i zakończenie sezonu grzewczego, odbywa się na pisemny wniosek odbiorcy skierowany do dostawcy ciepła.

W zasobach spółdzielczych ze względu na sposób pobierania ciepła z sieci ciepłowniczej budynki podzielone są na trzy grupy:

- Budynki, do których ciepło dostarczane jest z węzłów indywidualnych tzn. węzłów cieplnych obsługujących jeden obiekt oraz stanowiących własność sprzedawcy i będących w jego eksploatacji. Do tej grupy należy 26 budynków: Peowiaków 2, Peowiaków 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 80A i 80B, Ciepła 1, Orzeszkowej 5, 19, 21, 23, 30, 32, 34, 36, 38, 40, Piłsudskiego 15, 15a, Sadowa 4, Kilińskiego 3a oraz Piłsudskiego 10D.
- Budynki, do których ciepło dostarczane jest z grupowych węzłów cieplnych stanowiących własność sprzedawcy i będących w jego eksploatacji. Do tej grupy należą 4 budynki: Peowiaków 58, Piłsudskiego 31, 35, Lubelska 36A.

- Budynki, do których ciepło dostarczane jest z grupowych węzłów cieplnych, które wraz z zewnętrznymi instalacjami odbiorczymi stanowią własność sprzedawcy i są przez niego eksploatowane. Do tej grupy należy 68 budynków: Peowiaków 18, 38, 50, 56, 60, 62, 64, Ciepła 4 i 6, Oboźna 3, 7, 9, 13, 19, 21, 23, 25, 27, 27A, 29, 31, Orzeszkowej 3, 11, 13, 15, 17, 22, Kamienna 1, 3, 7, Kilińskiego 7, 31, 42, J. Piłsudskiego 10, 14 i 19, Redutowa 2 i 4, budynki na osiedlu Reymonta (Wiejska), Szwedzka – Brzozowa i budynek Lubelska 36.

Podział ten wynika z taryf zatwierdzonych przez Urząd Regulacji Energetyki.

Zewnętrzna sieć ciepłownicza jest własnością dostawcy ciepła, którego zadaniem jest dbanie o jej dobry stan techniczny. W większości kanały przesyłowe wymagają wymiany z uwagi na zły stan techniczny i brak właściwej izolacji, co powoduje ogromne straty ciepła oraz liczne awarie. W naszych zasobach wymiany starych kanałów przesyłowych na kanały preizolowane dokonano na osiedlu Peowiaków oraz częściowo na osiedlu E. Orzeszkowej.

Regulacja czynnika grzewczego, czyli temperatury wody w instalacji centralnego ogrzewania odbywa się w każdej wymiennikowni za pomocą automatycznych urządzeń pogodowych. Regulacja przepływu czynnika grzewczego w budynkach odbywa się w zależności od mocy zamówionej dla każdego budynku za pomocą zaworu równoważącego tzw. hydrocontrol. Bezpośrednią możliwość regulacji komfortem cieplnym mają również mieszkańcy dzięki zaworom termostatycznym zamontowanym przy grzejnikach w mieszkaniach.

Automatyczna regulacja centralnego ogrzewania w wymiennikowni i węźle budynkowym, a także regulacja zaworami termostatycznymi w poszczególnych mieszkaniach przyczynia się do oszczędności energii cieplnej w całym budynku.

Justyna Pańczyk

Ocena sezonu grzewczego 2018/2019

Sezon grzewczy 2018/2019 w naszych zasobach rozpoczął się 26.09.2018 r., a zakończył się 26.04.2019 roku. Ze względu na niskie temperatury zewnętrzne w miesiącu maju sezon grzewczy został wznowiony 06.05.2019 r. i ostatecznie zakończył się 15.05.2019 r. Łącznie sezon grzewczy trwał 223 dni i miał średnią temperaturę + 4,2ºC. Poprzedni sezon grzewczy 2017/2018 trwał 196 dni i miał średnią temperaturę + 3,4ºC. Porównując sezon 2018/2019 do sezonu 2017/2018 stwierdzamy, że był sezonem dłuższym o 27 dni i cieplejszym o 0,8ºC.

Całkowite zużycie ciepła w budynkach mieszkalnych w sezonie grzewczym 2018/2019 wyniosło **97 392,44 GJ** i było niższe o 1 945,59 GJ w porównaniu ze zużyciem ciepła za poprzedni sezon grzewczy 2017/2018, które wyniosło **99 338,03 GJ**. Średnie zużycie ciepła w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej w sezonie 2018/2019 wyniosło 0,45 GJ/m^2, natomiast w sezonie 2017/2018 wyniosło 0,46 GJ/m^2.

Na poprawę energochłonności w istniejących budynkach ma wpływ przede wszystkim ocieplenie budynku oraz regulacja instalacji centralnego ogrzewania. Dzięki termomodernizacji zmniejsza się zapotrzebowanie na ciepło budynku. W mieszkaniach wyraźnie odczuwalny jest wyższy komfort cieplny, co z kolei prowadzi do przykręcania zaworów termostatycznych w mieszkaniach, a tym samym do oszczędności energii cieplnej.

Proces docieplenia budynków w zasobach naszej Spółdzielni rozpoczął się od lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku. Na przestrzeni 20 lat dociepleniu poddanych zostało 76 budynków mieszkalnych. Analizy zużycia ciepła w poszczególnych budynkach wykazują oszczędności energii cieplnej na poziomie 20 – 35%. Te argumenty przekonują mieszańców do zgłaszania potrzeby podjęcia działań termomodernizacyjnych. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej podjął działania mające na celu pozyskanie wsparcia finansowego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 5.3 Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020. Do konkursu wybrano 22 budynki mieszkalne, w których możliwy jest do osiągnięcia minimalny efekt energetyczny na poziomie 25%. W ramach konkursu zostały złożone dwa projekty:

1. Projekt pod nazwą: *„Podniesienie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych zlokalizowanych w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej im. Waleriana Łukasińskiego w Zamościu poprzez ich termomodernizację"*. Projekt dotyczy termomodernizacji 17 budynków mieszkalnych zlokalizowanych przy ulicach: J. Piłsudskiego 19, Ciepłej 4, 6, E. Orzeszkowej 3, Oboźnej 3, 7, 19, 21, 31, Wąskiej 20, Wiejskiej 7, 9, 11, 19, 21, 23, Lubelskiej 36.
2. Projekt pod nazwą: *„Podniesienie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych zlokalizowanych w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej im. Waleriana Łukasińskiego w Zamościu poprzez ich termomodernizację"*. Projekt dotyczy termomodernizacji 5 budynków mieszkalnych zlokalizowanych przy ulicach: Szwedzka 21, 31, 33, Brzozowa 20, 26.

W sezonie grzewczym 2018/2019, dostawca ciepła Veolia Wschód sp. z o.o., dwukrotnie podwyższał ceny ciepła. Pierwsza podwyżka ceny ciepła została wprowadzona od 1 sierpnia, natomiast druga podwyżka od 14 grudnia 2018 r. Łącznie ceny ciepła w sezonie grzewczym 2018/2019 wzrosły o ok. 4%.

Po przeprowadzonych pracach termomodernizacyjnych budynków i analizie energii cieplnej z uwzględnieniem obowiązujących cen ciepła zostały zmniejszone od 01.10.2018 roku stawki opłaty zmiennej wnoszone przez mieszkańców w budynkach: Peowiaków 60, Kilińskiego 42, Wąska 1, Wąska 5, Wiejska 13, Wiejska 15, Wspólna 4, Wspólna 6, Wspólna 8, Wspólna 10 i Wspólna 12.

Poniżej zestawiono maksymalne, minimalne i średnie wielkości opłat zaliczkowych w sezonie grzewczym 2018/2019:

opłata stała wnoszona przez 12 miesięcy
max 1,08 zł/m^2/m-c (Peowiaków 64)
min. 0,49 zł/m^2/m-c (Lubelska 36A)
śr. 0,84 zł/m^2/m-c

opłata zmienna wnoszona przez 7 miesięcy
max 4,49 zł/m^2/m-c (Brzozowa 26 W-2)
min. 2,41 zł/m^2/m-c (Lubelska 36 W-3)
śr. 3,54 zł/m^2/m-c

Średnia opłata zaliczkowa (stała + zmienna) przeliczona na 12 miesięcy:
max. 3,70 zł/m2/m-c
min. 1,90 zł/m2/m-c
śr. 2,91 zł/m2/m-c

Sezon grzewczy 2018/2019 obfitował w liczne awarie sieci ciepłowniczej t.j.:

1) w dniach 7 – 10.12.2018 r. awaria przy pawilonie handlowo – usługowym Hetman (brak ogrzewania w budynku Piłsudskiego 10, 14, pawilonie handlowo – usługowym Hetman),
2) w dniach 14 – 17.12.2018 r. awaria w ulicy Okrzei (brak ogrzewania w budynkach na osiedlu Wiejska),
3) w dniach 21 – 22.01.2019 r. awaria sieci ciepłowniczej z węzła W – 11 (brak ogrzewania w budynkach: Oboźnej 3, 7, 9, 13, 19, 21, 23, 25, 27, 27A, 29, 31),
4) w dniach 25 – 27.01.2019 r. przerwy w dostawie ciepłej wody użytkowej w budynku przy ul. Kilińskiego 3A,
5) w dniach 09 – 12.02.2019 r. awaria sieci ciepłowniczej (brak ogrzewania na Osiedlu Peowiaków, Osiedle Kilińskiego – Redutowa, Osiedle Orzeszkowej – Oboźna).

W związku z awariami urządzeń i sieci ciepłowniczych, których skutkiem był brak energii cieplnej w mieszkaniach, Spółdzielnia zgodnie z obowiązującą umową, wystąpiła do Dostawcy ciepła o udzielenie bonifikaty do centralnego ogrzewania. Nasi mieszkańcy otrzymali łącznie 11 734,02 zł (brutto) upustu z tytułu wstrzymania dostarczania energii cieplnej.

W trakcie sezonu grzewczego nie odnotowano awarii na wewnętrznych (budynkowych) instalacjach centralnego ogrzewania. Podczas okresu rozruchu wystąpiły usterki na centralnym ogrzewaniu związane z koniecznością odpowietrzania instalacji c.o. jednak bezpośrednio zgłaszane do Administracji Osiedlowych i Działu Nadzoru i Eksploatacji usuwane były w trybie niezwłocznym, tj. nie później niż w ciągu kolejnego dnia od zgłoszenia.

System dostawy ciepła był sterowany w sposób racjonalny na podstawie średniodobowych temperatur z poprzedniego dnia. Parametry czynnika grzewczego kontrolowane były w losowo wybranych budynkach poprzez codzienny monitoring parametrów czynnika grzewczego prowadzony przez Administrację Osiedlową oraz Dział Nadzoru i Eksploatacji.

Na podstawie analizy zużycia ciepła w poszczególnych budynkach wynika, że największe możliwości do oszczędzania ciepła posiadają mieszkańcy budynków o dobrej izolacyjności cieplnej i w tym kierunku należy podejmować działania mające na celu racjonalizację zużycia ciepła. W związku z powyższym będą kontynuowane działania polegające na:

- Inwestowaniu w zadania energooszczędne, które eliminują straty ciepła i zapewniają racjonalną gospodarkę energią cieplną – ocieplanie przegród budowlanych (ściany, stropy nad ostatnią kondygnacją), wymiana stolarki.
- Kontynuowaniu prac związanych z modernizacją instalacji centralnego ogrzewania – wymiana podpionowych zaworów grzybkowych na automatyczne regulatory różnicy ciśnień i przepływu, w/w pracami należy objąć w pierwszej kolejności budynki o wysokim stopniu zużycia ciepła.
- Kontynuowaniu kontroli parametrów czynnika grzewczego poprzez codzienny monitoring parametrów czynnika grzewczego prowadzony przez Administrację Osiedlową i Dział Nadzoru i Eksploatacji.
- Obniżaniu zamówionej mocy cieplnej budynków po podjęciu działań termomodernizacyjnych lub po zrównoważeniu instalacji centralnego ogrzewania pod warunkiem istnienia możliwości technicznych.
- Informowaniu mieszkańców w zakresie racjonalnego korzystania z ciepła poprzez artykuły zamieszczane w spółdzielczej gazetce „Nasz Dom".

Justyna Pańczyk

Bezpieczeństwo mieszkańców – czujniki tlenku węgla cd.

Życie i zdrowie mieszkańców zasobów spółdzielczych jest wartością największą i najważniejszą. Temu celowi podporządkowane są wszelkie działania Zarządu i Administracji Spółdzielni. Szczególne znaczenie ma to w lokalach gdzie funkcjonują urządzenia gazowe /piecyki gazowe i termy gazowe/. Takie wyposażenie lokali mieszkalnych a w szczególności budynków średniowysokich / wieżowce/ przysparza dużo problemów i kłopotów. I nie chodzi tutaj o stwarzanie utrudnień w eksploatacji mieszkań ale o zdrowie i życie mieszkańców. Dlatego też wszelkie działania i informacje czynione są i przekazywane właśnie w tym celu.

Czym jest tlenek węgla?

Tlenek węgla (czad) to niebezpieczny i trujący gaz. Jest bezwonny, bezbarwny i bardzo szybko miesza się z powietrzem. Potocznie nazywany jest „cichym zabójcą", ponieważ człowiek nie jest w stanie go wyczuć. Co roku zatruciu czadem ulega kilka tysięcy osób, w bardzo wielu przypadkach kończy się to śmiercią. Tlenek węgla dostaje się do organizmu poprzez płuca, miesza się z krwią, wypierając w ten sposób czerwone krwinki, ograniczając dostęp tlenu do płuc, mózgu i innych organów. Podczas wysokiego stężenia, czad jest w stanie zabić człowieka nawet w ciągu zaledwie kilku sekund. Wiele osób nie zdaje sobie sprawy z tego, że ich złe samopoczucie może być spowodowane zatruciem tlenkiem węgla. Aby zapobiec potencjalnemu zagrożeniu przy korzystaniu z urządzeń gazowych należy zapewnić:

- ciągły dopływ świeżego powietrza, niezbędnego do zupełnego spalania gazu, zapewniony poprzez korzystanie z automatycznych nawiewników powietrza, funkcji mikroszczeliny okna oraz funkcji uchyłu okna (w przypadku braku automatycznych nawiewników powietrza można zgłosić potrzebę montażu do Spółdzielni),
- swobodny odpływ spalin,
- prawidłowe zainstalowanie urządzenia gazowego,
- dobry stan techniczny urządzenia gazowego, /coroczne przeglądy serwisowe/

Szanowni Państwo,

Zarząd Spółdzielni informuje, że zgodnie z wymogami Prawa Budowlanego i obowiązującymi przepisami, urządzenie uznaje się za sprawne jeżeli stężenie CO w spalinach nie przekracza poziomu ustalonych norm. Przekroczenie tej normy będzie powodowało konieczność odcięcia dopływu gazu do urządzenia do czasu naprawy bądź wymiany przez właściciela lokalu. W związku z powyższym prosimy o wykonanie bieżących przeglądów i regulacji piecyków oraz term gazowych, gdyż za sprawność urządzeń gazowych w lokalu odpowiadają użytkownicy jako ich właściciele. Pozwoli to uniknąć sytuacji w których Spółdzielnia musiałaby zapewnić bezpieczeństwo użytkownikom przez zamykanie dopływu gazu do niesprawnego urządzenia.

Działania powyższe mają służyć bezpieczeństwu Mieszkańców ale ich skuteczna realizacja jest możliwa tylko przy współudziale Państwa. Niesprawność urządzeń gazowych jest głównym źródłem wydzielania CO /tlenek węgla/. Za ich stan i sprawność techniczną odpowiadają właściciele lokali mieszkalnych. Przy eksploatacji piecyków gazowych w łazienkach jak i pieców gazowych w kuchniach należy pamiętać, że żadne urządzenie nie jest niezawodne – ani piecyk gazowy ani wentylacja i odprowadzanie spalin. Każde z nich działa prawidłowo tylko w określonych warunkach.

Sprawność urządzeń gazowych należy utrzymywać poprzez bieżącą konserwację, czyszczenie palników i wymienników ciepła z zanieczyszczeń, regulację składu powietrza i gazu w procesie spalania przez osobę posiadającą stosowne uprawnienia. Należy pamiętać że działanie urządzeń gazowych zależne jest od: ich stanu technicznego, prawidłowej konserwacji, okresowego czyszczenia oraz regulacji, nagłych usterek, dostarczenia odpowiedniej ilości tlenu w procesie spalania, jakości dostarczanego gazu, odprowadzenia całości spalin z urządzenia, a więc czynników zależnych jak i niezależnych od działań człowieka i nie dających gwarancji ciągłego i prawidłowego działania urządzeń.

Za dostarczenie odpowiedniej ilości powietrza i jego przepływ wewnątrz lokalu są odpowiedzialni Państwo, za drożność kanałów wentylacyjnych i spalinowych Spółdzielnia. Zabronione jest używanie mechanicznych wentylatorów wyciągowych w systemie wentylacji grawitacyjnej ze względu na niebezpieczeństwo zakłócenia działania wentylacji grawitacyjnej.

Podstawą prawidłowego działania systemu wentylacji grawitacyjnej jest:

- drożność przewodów wentylacyjnych i spalinowych.
- zachowanie dotychczasowych podłączeń i szczelności przy wszelkich pracach remontowych wykonywanych przez Państwo lub na Wasze zlecenie.
- zapewnienie drożności otworów przepływowych powietrza wewnątrz mieszkania (niezatykanie kratek wentylacyjnych w przewodach wentylacyjnych i drzwiach, brak szczelin pomiędzy krawędzią drzwi pokojowych a podłogą/

Bardzo ważne są również inne uwarunkowania:

- wyższa temperatura powietrza na zewnątrz niż wewnątrz wentylowanego lokalu powoduje zakłócenia systemu grawitacyjnego
- negatywne oddziaływanie warunków pogodowych (silne wiatry, gwałtowne i obfite opady, inwersja ciśnienia – występują wtedy wsteczne ciągi, cofnięcia, przerwanie wentylacji).
- dostarczanie odpowiedniej ilości powietrza z zewnątrz do wnętrza pomieszczeń (za mały dopływ powietrza powoduje brak wentylacji, wsteczne ciągi, za mała ilość tlenu w powietrzu, zawilgocenie pomieszczeń, duża zawartość CO w spalinach).

Silny wpływ warunków pogodowych na działanie wentylacji grawitacyjnej jest jej naturalnie wadą. Wpływ ich na działanie wentylacji można ograniczać, ale nie da się go zlikwidować całkowicie. Należy pamiętać aby przy wietrznej pogodzie uchylać okna od strony nawietrznej budynku tj. od strony budynku, na którą wieje (napiera) wiatr, gdyż z drugiej strony budynku (strona zawietrzna) powstaje podciśnienie wywołane wiatrem, które wysysa powietrze z mieszkania może spowodować cofanie ciągów w przewodach wentylacyjnych i spalinowych, cofając spaliny do wnętrza mieszkania.

W okresie letnim możliwe są okresy, w których temperatura zewnętrzna jest za wysoka aby wentylacja grawitacyjna mogła działać prawidłowo.

W trakcie eksploatacji urządzeń gazowych należy zwracać szczególną uwagę na panujące aktualnie warunki atmosferyczne.

Szanowni Państwo.

Intencją naszą nie jest "straszenie gazem i tlenkiem węgla", przenoszenie na Państwa odpowiedzialności czy moralizowanie, ale przybliżenie Państwu, czy przypomnienie, podstawowych faktów i zasad bezpieczeństwa związanych z używaniem urządzeń gazowych przy równoczesnych stosowaniu wentylacji grawitacyjnej, o których to zasadach często w codziennym nawale zajęć zapominamy, jak i zapominamy o tym, że każde urządzenie kiedyś się psuje i zadziała w końcu nie tak jak powinno, czy jak do tego jesteśmy przyzwyczajeni. Prosimy o przekazanie tych zasad Waszym dzieciom, gdyż one są najmniej wyczulone na konieczność zachowania ostrożności i zasad bezpieczeństwa, a często najdłużej i najczęściej korzystają z łazienki i jej urządzeń.

Planowana podwyżka opłat za wywóz śmieci

Koszty wywozu odpadów komunalnych stanowią istotną część naszych comiesięcznych wydatków, na wysokość których nie mamy żadnego wpływu. Ponieważ wkrótce koszty te mogą znacząco wzrosnąć warto zastanowić się dlaczego tak się dzieje i czy faktycznie powinniśmy płacić nie tylko za siebie, ale również za innych.

Zgodnie ze stanowiskiem władz naszego miasta podwyżka opłat za wywóz śmieci jest konieczna i wynika ze wzrostu kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi. W uzasadnieniu nowych stawek dowiadujemy się, że ma to związek z rosnącymi kosztami zagospodarowania frakcji pozostałej po sortowaniu, której nie

można składować oraz wzrostem opłaty za składowanie odpadów. Kolejnym argumentem są podwyżki cen energii elektrycznej oraz wynagrodzeń. Ponieważ stawki opłat nie były zmieniane od 2012 roku wprowadzenie nowych wyższych opłat w świetle przedstawionych argumentów wydaje się jak najbardziej uzasadnione. Możemy udawać, że tego nie dostrzegamy, ale wiele towarów i usług w ostatnim okresie znacząco podrożało. Trudno oczekiwać, że nie będzie to dotyczyło kosztów wywozu naszych śmieci. Dyskusyjna pozostaje jedynie wysokość proponowanych nowych stawek, które zgodnie z oświadczeniem osób odpowiedzialnych za wywóz śmieci urzeczywistniają realne koszty wykonywanej dla nas usługi.

Proponowane nowe stawki to miesięczne opłaty w wysokości 22 złotych od osoby za śmieci posegregowane oraz 44 złote za odpady nieposegregowane. Zgodnie z wyjaśnieniem władz miasta takie są rzeczywiste koszty utrzymania systemu gospodarowania odpadami podzielone przez ilość osób zgłoszonych w deklaracjach. Nie trudno policzyć, że osoba zamieszkująca samotnie, produkująca maksymalnie cztery worki śmieci w miesiącu za wywóz jednego worka zapłaci 5,50 zł. Nie twierdzę, że są to koszty zawyżone, jednak świadomość tak wysokich opłat prowokuje do poszukiwania innych przyczyn tak wysokich cen. Przypomnę, że przed wprowadzeniem tzw. ustawy śmieciowej mieszkańcy naszej Spółdzielni opłacali średnią stawkę w wysokości 8 zł na osobę. Było tak w maju 2013 roku, czyli dokładnie sześć lat temu. Proponowane obecnie opłaty są prawie trzykrotnie wyższe. Przyczyn takiego stanu rzeczy może być więcej, a ponieważ chodzi o nasze pieniądze warto się nad tym dokładniej zastanowić. Zgodnie z zamieszczoną w jednej z publikacji prasowych informacją zgłoszonych w deklaracjach jest 50 120 osób. Na tylu właśnie mieszkańców dzielone są koszty finansowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Można byłoby to zaakceptować gdyby nie fakt, że na stronie internetowej http://www.polskawliczbach.pl/Zamosc podana liczba mieszkańców miasta Zamościa wynosi 64 354 osoby, czyli o prawie 30 procent więcej. Jeśli dane te są prawdziwe, to co najmniej 14 tysięcy mieszkańców uchyla się od wnoszenia opłat za wywóz śmieci. Mieszkańcy unikający opłaty postępują tak pomimo tego, że mają taki obowiązek. Gdyby było inaczej, to nowa opłata wyniosłaby niewiele ponad 17 złotych, ponieważ tak wynika z prostej arytmetyki.

Na proponowany obecnie wzrost opłat za wywóz odpadów komunalnych można spojrzeć w jeszcze jeden, dość oczywisty sposób. Jeśli rzeczywiste koszty przypadające na jedną zgłoszoną w deklaracji osobę wynoszą 22 złote, to tyle właśnie nas jako mieszkańców miasta Zamościa ten wywóz w chwili obecnej kosztuje. Przecież miasto dokłada do systemu pieniądze pochodzące z budżetu, na który wszyscy się składamy. W sumie nie powinno mieć dla nas znaczenia, czy drenaż środków z naszych kieszeni będzie odbywał się bezpośrednio w formie opłaty śmieciowej, czy częściowo za pośrednictwem środków budżetowych. Ważniejsze jest takie zorganizowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, aby jego koszty były dla nas wszystkich jak najniższe. Jest to zadanie władz miasta oraz miejskich radnych, którzy decydują o sposobie wydatkowania środków pochodzących z wnoszonych przez nas podatków oraz lokalnych opłat.

Krzysztof Krzysztoń

Projekt rozbudowy Ciepłowni w Zamościu w oparciu o gospodarkę obiegu zamkniętego

Wobec szerokiej i burzliwej dyskusji dotyczącej rozbudowy ciepłowni w Szopinku / za zgodą Veolii Zamość/przekazujemy podstawowe informacje dotyczące tej inwestycji.

Veolia Zamość planuje rozbudowę ciepłowni o instalacje na RDF. RDF to resztkowe odpady kaloryczne powstałe po sortowaniu i procesie recyklingu, których nie da się już przetworzyć, a jednocześnie poprzez prawny zakaz nie można ich składować. Nowa instalacja miałaby powstać w istniejącej ciepłowni zlokalizowanej przy ul. Hrubieszowskiej 173, czyli na terenach przemysłowych Zamościa. Instalacja zgodnie z planem będzie miała moc przerobową ok. 15,5 tys. ton RDF rocznie i możliwość produkcji ciepła na poziomie 5,5 MW. / ilość ciepła do przygotowania ciepłej wody w roku / Największymi elementami nowej instalacji będą: hala magazynowa, hala technologiczna spalania i odzysku ciepła oraz hala oczyszczenia spalin. Będą to konstrukcje o maksymalnej wysokości 20 m. Ze względu na wyjątkowo niski poziom emisji instalacja będzie posiadała komin o wysokości do 35 m. Przy tych parametrach nowa instalacja wtopi się w istniejącą już infrastrukturę.

Veolia ma bardzo duże doświadczenie w dziedzinie termicznego przetwarzania odpadów. Posiada 63 znacznie większe instalacje w wielu krajach świata. Współpracuje z najlepszymi i sprawdzonymi światowymi dostawcami technologii. Tak samo chce zrobić w Zamościu. Planuje wykorzystać technologię rusztową lub fluidalną spalająca RDF w temperaturze 1000o C. Dla porównania temperatura spalania w domowym piecu to niecałe 400-500^{0}C.

Do instalacji Veolia Zamość będzie wykorzystywać jedynie RDF – resztkowe odpady kaloryczne powstałe po sortowaniu i procesie recyklingu o kodach 19 12 10 i 19 12 12. RDF jest wytwarzany w Regionalnym Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Dębowcu w ilości zaspakajającej roczne potrzeby instalacji. Dostawy RDF będą odbywały się na bieżąco dlatego Veolia nie projektuje składowiska na terenie ciepłowni. RDF z Dębowca będzie dostarczany transportem kołowym – średnio 3 samochody ciężarowe dziennie.

Dzięki wysokiej temperaturze spalania i technologii filtracji spalin emisja z tych instalacji jest praktycznie wyeliminowana. Większość odpadów (15-20% pierwotnej masy odpadów) powstających w wyniku spalania to żużle, które są zagospodarowywane przy budowie dróg. Odpady określane jako niebezpieczne (pyły i substancje wyłapywane przez filtry – 3% pierwotnej masy odpadów) są odbierane przez wyspecjalizowane firmy i odzyskiwane podziemnie w potasowych kopalniach soli.

Planowana instalacja ma powstać na terenie istniejącej ciepłowni i ze względu na niewielki rozmiar nie będzie zauważalna dla otoczenia. Veolia Zamość zamierza wykorzystywać odpady pochodzące z Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Dębowcu, który obsługuje mieszkańców Zamościa, dlatego nie przewiduje dodatkowego miejsca na ich składowanie. Powstać ma jedynie hala z systemem podciśnienia do magazynowania bieżących dostaw i utrzymywania kilkudniowych zapasów. Instalacje termicznego przekształcania odpadów nowej generacji działają od początku lat 70-tych. Obecnie na świecie działa ich około 2000 . Są lokalizowane w centrach wielu dużych miast, a ich działanie jest nadzorowane przez międzynarodowe środowiska ekologiczne.

Termiczne przetwarzanie odpadów charakteryzuje się udokumentowanym bardzo niskim poziomem emisji. Ten poziom jest nieosiągalny dla innych technologii opartych na paliwach tradycyjnych z wyjątkiem gazu.

Instalacja na RDF pozwoli wyeliminować zużycie 8,5 tys. ton węgla. To jest tyle ile zużywa się do ogrzania 1100 domów o powierzchni 120 m^2. Obecnie mieszkańcy Gminy Zamość i Miasta dofinansowują produkcję cementu w Chełmie /segregowane odpady w postaci RDF dostarczane są do cementowni wraz z opłatą za przyjęcie/. Wykorzystując wytwarzane przez siebie odpady w lokalnej instalacji termicznego przetwarzania będą mieli szansę sprawić, że te odpady będą dla nich „pracowały". Zatrzymają wzrost cen odbioru odpadów, a przy odpowiedniej koniunkturze mogą doprowadzić do ich obniżenia. Budowa instalacji na RDF jest szansą na stworzenie unikatowego w skali kraju rozwiązania problemu odpadów, dającego mieszkańcom realne korzyści środowiskowe i ekonomiczne.

Rower na klatce schodowej

Nikt z nas nie lubi zakazów i ograniczeń. Stanowczo się im sprzeciwiamy szczególnie wtedy, gdy dotyczą one naszego postępowania. W takich przypadkach dostrzegamy wyłącznie własną rację, odrzucając niewygodne dla nas argumenty.

Jednym z przykładów takiego postępowania jest narastający problem zastawiania klatek schodowych przez rowery. Część osób, szczególnie właścicieli jednośladów nie widzi w takim zachowaniu żadnego problemu. Są jednak mieszkańcy mający w tej sprawie zdecydowanie odmienne zdanie. Osoby takie domagają się od Spółdzielni Mieszkaniowej stanowczego wyegzekwowania obowiązujących w tym zakresie przepisów.

Zwolennicy przetrzymywania rowerów na klatce schodowej są przekonani, że mają pełne prawo do swobodnego korzystania z części wspólnych nieruchomości. Zdarza się, że przestrzeń zlokalizowaną w pobliżu wejścia do własnego mieszkania traktują jako swoją własność. Tłumacząc przekonują, że przecież rower nikomu nie przeszkadza, a w razie konieczności można go swobodnie ominąć. Inne stanowisko prezentują są osoby negujące taką praktykę. Ich zdaniem pozostawione na klatce schodowej rowery utrudniają komunikację, a także brudzą oraz niszczą powłoki malarskie ścian. Jest to szczególnie bulwersujące w przypadku nowo wyremontowanych klatek schodowych, w których obicia, porysowania oraz ślady gumy z opon psują estetykę całej nieruchomości.

Analizując opisywany problem warto przytoczyć obowiązujące w tym zakresie przepisy, które w kwestii zastawiania klatek schodowych są bardzo precyzyjne i jednoznaczne. Zgodnie z § 5 ust 3 obowiązującego Regulaminu używania lokali, oraz porządku domowego i współżycia społecznego mieszkańców w Spółdzielni Mieszkaniowej im. W. Łukasińskiego w Zamościu zabrania się przechowywania na klatkach schodowych i w korytarzach piwnicznych mebli, rowerów, wózków i innych zbędnych rzeczy uniemożliwiających swobodną komunikację. Twórcy obowiązującego od wielu lat przepisu mieli na uwadze zarówno względy estetyczno-porządkowe, jak również konieczność zapewnienia bezpiecznych warunków zamieszkiwania. Zlokalizowane w budynkach wielorodzinnych klatki schodowe należy traktować jak drogi ewakuacyjne, które nie powinny być w żaden sposób blokowane. Osoby pozostawiające na klatkach schodowych jakiekolwiek przedmioty muszą mieć świadomość, że swoim postępowaniem mogą naruszać przepisy dotyczące bezpieczeństwa pożarowego. W Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 roku, jak również w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego obowiązującego kraje członkowskie od dnia 1 lipca 2013 roku znajdziemy regulacje prawne, w myśl których nie wolno zawężać istniejących dróg ewakuacyjnych, ani przechowywać w ich obszarze przedmiotów łatwopalnych. Trudno zaprzeczyć, że guma z której wykonane są opony rowerów i wózków jest materiałem palnym, którego spalaniu towarzyszy gęsty toksyczny dym. Uprawnieni do przeprowadzenia kontroli pracownicy Państwowej Straży Pożarnej mogą nałożyć na osobę, która rażąco i uporczywie narusza obowiązujące w tym zakresie przepisy mandat karny w wysokości 500 zł. Takie uprawnienie daje strażakom art. 23 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej.

Na uwagę zasługuje również wyrok wydany w ubiegłym roku przez Gliwicki Sąd. Z treści dostępnego w Centralnej Bazie Orzeczeń uzasadnienia dowiadujemy się, że zarządca budynku wielorodzinnego ma prawo żądać od właścicieli pozostawionych na klatce schodowej przedmiotów i sprzętów natychmiastowego ich usunięcia. W przypadku nie zastosowania się do powyższego wezwania zarządca może je usunąć bez zgody właściciela. Przywołany wyrok Sądu budzi wiele kontrowersji i trudno wyobrazić sobie bezwzględne stosowanie go w praktyce. Stawianie rowerów na klatce schodowej pomimo przepisów wykluczających taką możliwość stało się zjawiskiem powszechnym. Zakaz od wielu lat istnieje i jeśli sami nie dostrzeżemy ewentualnych zagrożeń wynikających z takiego postępowania nic w tej kwestii się nie zmieni. Wystarczy wyobrazić sobie sytuację, w której będziemy zmuszeni ewakuować się z budynku ogarniętego pożarem. Zastanówmy się, na ile stojący na klatce schodowej rower, wózek lub jakiś inny przedmiot utrudni nam szybkie i bezpieczne zejście klatką schodową. Klatką, na której może nie być światła, a naszą widoczność będzie ograniczał gęsty dym. Weźmy również pod uwagę fakt, że oprócz nas w budynku zamieszkują osoby starsze oraz dzieci, którym jeszcze trudniej będzie znaleźć drogę do wyjścia. Zastanówmy się nad tym spokojnie, a potem dokonajmy obiektywnej oceny, czy pozostawiony przez nas na klatce schodowej rower będzie w ekstremalnej sytuacji stwarzał jakiekolwiek zagrożenia.

Rowerów wciąż przybywa i coraz więcej osób będzie poszukiwała miejsca na ich przechowywanie. W każdym budynku i klatce schodowej przewidziane jest pomieszczenie wózkowni służące wszystkim mieszkańcom do przetrzymywania rowerów i wózków. W razie konieczności, na tzw. rowerownie adaptowane są kolejne pomieszczenia gospodarcze takie jak pralnie lub suszarnie. Wystarczy taką potrzebę zgłosić do administracji osiedla, która dokona rozpoznania wszystkich możliwości w tym zakresie. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom zainteresowanych osób Spółdzielnia Mieszkaniowa montuje specjalne podesty ułatwiające sprowadzanie oraz wyprowadzanie rowerów z piwnicy. W porozumieniu z mieszkańcami ustawiane są przed budynkami mieszkalnymi stojaki na rowery. W chwili obecnej w całych zasobach Spółdzielni Mieszkaniowe zostało ustawionych 151 stojaków na łącznie 456 rowerów.

Poruszanie trudnych tematów jest bardzo ryzykowne, ponieważ pomimo najszczerszych starań nie da się wszystkich mieszkańców zadowolić. Warto jednak rozmawiać i dyskutować o każdym problemie, by nasze życie było łatwiejsze, a przede wszystkim bardziej bezpieczne. Nie chodzi o to, by wprowadzać i bezwzględnie egzekwować nie do końca akceptowane zakazy, które budzą nasze niezadowolenie oraz sprzeciw. Ważne jest, aby tłumaczyć, wyjaśniać i argumentować ich zasadność, słuszność oraz sens. Ostatecznie sami musimy zdecydować, czy ważniejsza jest dla nas codzienna wygoda, czy może jednak bezpieczeństwo nasze i naszych bliskich.

Krzysztof Krzysztoń

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rowerzysty

Odpowiedzialność cywilna to odpowiedzialność jaką ponosi każdy człowiek w wyniku wyrządzenia szkody w mieniu lub zdrowiu osób trzecich. Odpowiedzialność taka dotyczy nas wszystkich i wynika wprost z § 415 Kodeksu Cywilnego: „Kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia". Za szkody wyrządzone przez nieletnich odpowiadają ich prawni opiekunowie, przeważnie są to rodzice. Za wyrządzoną szkodę odpowiadamy na zasadach ogólnych prawa cywilnego całym swoim majątkiem. Koszty naprawienia szkód zobowiązani jesteśmy pokryć z własnej kieszeni. Od tego obowiązku może nas uchronić jedynie przeniesienie naszej odpowiedzialności poprzez wykupienie ubezpieczenia OC w życiu prywatnym. Posiadając taką polisę możemy być spokojni, ponieważ za wyrządzone przez nas szkody zapłaci w razie konieczności nasz ubezpieczyciel.

Zawarcie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wydaje się bardzo zasadne szczególnie w przypadku osób jeżdżących na rowerach. Wprawdzie nie ma takiego ustawowego obowiązku, ale wiele osób decyduje się na taką ochronę. Jest to zdecydowanie słuszny kierunek, ponieważ jak pokazują statystyki rowerzyści coraz częściej stają się odpowiedzialni za kolizje, a nawet wypadki. Można to tłumaczyć ogromnym wzrostem ilości rowerów, jednak najczęstszą przyczyną szkód wyrządzonych przez rowerzystów jest nieuwaga oraz brak znajomości przepisów ruchu drogowego. Nie trzeba przy tym wyjeżdżać na ruchliwą ulicę, by stać się sprawcą naruszeń. Przykładem może służyć powszechne zjawisko poruszania się rowerem po osiedlowych chodnikach. Dla wielu z nas jest to zupełnie naturalne, jednak w większości przypadków sprzeczne z obowiązującym prawem. Jeżeli potrącimy pieszego na chodniku poniesiemy wszystkie konsekwencje takiego zdarzenia. Podobnie będzie w przypadku tzw. ścieżek rowerowych, stanowiących w myśl prawa drogę dla pieszych i rowerów. Część rowerzystów jest przekonana, że ma pierwszeństwo na pasie wyznaczonym dla rowerów. Niestety osoby takie są w błędzie, ponieważ zgodnie z obowiązującymi przepisami na całej drodze bezwzględne pierwszeństwo mają piesi. Jeżeli chodnik został podzielony na dwie części, a pieszy trafi pod koła roweru jadącego po pasie dla rowerów odpowiedzialnością za takie zdarzenie może zostać obciążony rowerzysta. Osoba poszkodowana podczas takiej kolizji ma prawo żądać naprawienia wszystkich wyrządzonych w ten sposób szkód, włącznie z pokryciem wydatków na leczenie, rehabilitację, a nawet rentę w sytuacji znacznego uszczerbku na zdrowiu. W takim przypadku koszty mogą okazać się znacząco wysokie, dlatego warto zwrócić uwagę na sumę naszego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Powinniśmy dążyć, by była ona jak największa, aby w razie konieczności pokryć wszystkie wydatki związane z naprawieniem wyrządzonej przez nas szkody. Kilka tygodni temu media rozpisywały się o śmiertelnym potrąceniu pieszego przez rowerzystę. Do tragedii doszło na prostym odcinku drogi. Ten wyjątkowo tragiczny w skutkach wypadek powinien nam uświadomić, jak duże niebezpieczeństwo może stworzyć rozpędzony rower.

Czasem wystarczy chwila nieuwagi, a koszty naprawienia wyrządzonej przez nas szkody mogą okazać się ogromne. W ubiegłym roku czytałem o kolizji w której uczestniczyło kilka aut. Do stłuczki doszło z winy rowerzysty, który łamiąc obowiązujące przepisy przejeżdżał przez przejście przeznaczone wyłącznie dla osób pieszych. Zmuszone do nagłego hamowania auta wpadały jedno na drugie. Rowerzyście, któremu na szczęście nic się nie stało, przypisana została pełna wina za uszkodzenie wszystkich uczestniczących w kolizji pojazdów. Biorąc pod uwagę dzisiejsze koszty napraw szczególnie nowych drogich aut brak w takiej sytuacji polisy odpowiedzialności cywilnej może okazać się dla sprawcy finansową katastrofą.

Dobra wiadomość jest taka, że przynajmniej jedna trzecia mieszkańców naszej Spółdzielni objęta jest taką ochroną. Mam tutaj na myśli osoby posiadające dobrowolne ubezpieczenie mieszkania ze stawką płatną „przy czynszu", stanowiące jedną z dodatkowych usług dostarczanych za pośrednictwem Spółdzielni Mieszkaniowej. Elementem składowym w/w ubezpieczenia jest ochrona odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym. Produkt oferowany przez współpracującego ze Spółdzielnią Mieszkaniową od wielu lat ubezpieczyciela charakteryzuje się wyjątkowo wysoką w stosunku do konkurencji sumą ubezpieczenia. Przy opłacanej za dobrowolne ubezpieczenie mieszkania podstawowej, miesięcznej stawce wynoszącej zaledwie 10 złotych, otrzymujemy sumę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynoszącą 100 tysięcy złotych. Opłacanie wyższej miesięcznej stawki oznacza relatywnie wyższą sumę ubezpieczenia, dającą zdecydowanie lepszą ochronę. Zdarzają się przypadki, że osoby decydujące się na ubezpieczenie mieszkania ze stawką płatną miesięcznie podejmują taką decyzję z uwagi na bardzo korzystne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym. Mieszkańcy objęci ubezpieczeniem „przy czynszu" nie muszą zastanawiać się nad wykupieniem dodatkowej polisy nazywanej potocznie „OC rowerzysty", ponieważ posiadają w tym zakresie dużą ochronę, która w przypadku najwyższej sumy ubezpieczenia wynosi 0,5 miliona złotych. Co ważne ochrona taka przysługuje każdej osobie zamieszkałej w ubezpieczonym lokalu.

Zdania w kwestii wprowadzenia obowiązku posiadania ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rowerzystów są w naszym społeczeństwie podzielone. Trudno oczekiwać, aby w najbliższym okresie czasu coś w tej kwestii się zmieniło. Pewne jest jedynie to, że lepiej posiadać taką polisę, aby w razie potrzeby móc z niej skutecznie skorzystać. Jeżeli ubezpieczając swoje mieszkanie otrzymujemy ochronę odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym w pakiecie, to zdecydowanie warto taką ofertę rozważyć.

Krzysztof Krzysztoń

Specjalistyczna likwidacja szkód powstałych w wyniku pożaru

Szkody pożarowe na szczęście zdarzają się dość rzadko, jednak skutki zniszczeń wywołanych przez ogień oraz użytą do gaszenia wodę lub środki chemiczne mogą być bardzo kosztowne. Problemem w takim przypadku może okazać się zarówno utracone w pożarze mienie, jak również skuteczne usunięcie śladów popożarowych z tego wszystkiego, co udało się uratować.

Podczas jednego ze szkoleń organizowanych dla zarządców nieruchomości miałem okazję wysłuchać prezentacji przedstawiciela firmy specjalizującej się w usuwaniu szkód spowodowanych miedzy innymi przez pożary. Ponieważ nie jest to czynność prosta, a skuteczne oczyszczenie mieszkania, sprzętów i urządzeń wymaga odpowiedniej wiedzy, a przede wszystkim narzędzi i środków chemicznych należałoby wiedzieć, kto i w jaki sposób może nas w tym wyręczyć.

Warto mieć świadomość, że współczesne pożary niosą ze sobą olbrzymie zagrożenie dla zdrowia i mienia osób poszkodowanych. Ważne jest, aby naprawić wszelkie powstałe uszkodzenia budynku oraz pozostałego mienia zarówno te zauważone, jak i te niewidoczne na pierwszy rzut oka. Jeżeli likwidując skutki pożaru zamierzamy w dalszym ciągu mieszkać w zdrowym mieszkaniu konieczne jest przeprowadzenie specjalistycznych prac dekontaminacyjnych.

W trakcie pożaru zachodzi szereg reakcji chemicznych tworzących substancje, które są bardzo niebezpieczne dla ludzkiego zdrowia oraz potrafią wyrządzić trwałe szkody w mieniu. Dla człowieka największym zagrożeniem są substancje rakotwórcze takie jak: dioksyny, furany oraz policykliczne węglowodory aromatyczne. Dla mienia szczególnie niebezpieczny jest kwas solny powodujący korozję elementów metalowych, betonu, tynków, a także trwałe przebarwienia elementów wykonanych z PCV (okna, obudowy sprzętu RTV i AGD, okleiny mebli). W tym przypadku wszelkie osady pożarowe należy zneutralizować oraz usunąć z zastosowaniem wysokospecjalistycznych narzędzi i środków.

Kolejną bardzo uciążliwą pozostałością po pożarze jest nieprzyjemny, trudny do usunięcia zapach. Po oczyszczeniu całego mieszkania przy użyciu środków chemicznych należy przeprowadzić dokładne ozonowanie wszystkich pomieszczeń. Ozonowanie jest końcowym elementem procesu usuwania przykrego zapachu stanowiącego pozostałość po pożarze.

Wyjątkowo uciążliwą konsekwencją akcji gaśniczej prowadzonej w trakcie pożaru jest zalanie mieszkania lub grupy mieszkań wodą. W takim przypadku likwidacja skutków pożaru obejmuje dodatkowo dokładne osuszenie pomieszczeń oraz zabezpieczenie ich przed zagrzybieniem.

Nie trudno się domyśleć, że takie specjalistyczne zabiegi są kosztowne i nie każdy w razie konieczności będzie mógł sobie na nie pozwolić. Problemu nie będą miały osoby posiadające indywidualne ubezpieczenie mieszkania, o ile ich polisy obejmują czynności związane z usunięciem następstw pożaru. Wszyscy nasi mieszkańcy posiadający dobrowolne ubezpieczenie mieszkania tzw. „przy czynszu" posiadają taką ochronę. Jedynym ograniczeniem może być suma ubezpieczenia, czyli górna granica wypłaty środków w przypadku wystąpienia konkretnego zdarzenia. Warto o tym pamiętać np. przy okazji propozycji zmiany sumy ubezpieczenia.

Wprawdzie ryzyko wystąpienia pożaru nie jest duże, jednak jak pokazują statystyki takie szkody się zdarzają. Podczas długoletniej pracy w Spółdzielni Mieszkaniowej miałem możliwość osobiście zobaczyć lokale mieszkalne zniszczone w wyniku pożaru. Z całą odpowiedzialnością stwierdzam, że są to jedne z najbardziej dotkliwych szkód, jakie mogą się w mieszkalnictwie wydarzyć. Bez wątpienia jest to kolejny powód by podjąć decyzję o ubezpieczeniu własnego mieszkania, by w razie wystąpienia pożaru cała szkoda została szybko oraz skutecznie usunięta na koszt naszego ubezpieczyciela.

Krzysztof Krzysztoń

Zdolność do współżycia społecznego
w sytuacji międzypokoleniowego konfliktu interesów

Jedną z niewątpliwych zalet zamieszkiwania w osiedlach budynków wielorodzinnych jest ich wielopokoleniowy charakter. Prawidłowo zaprojektowane i zorganizowane osiedle powinno spełniać oczekiwania zarówno osób w podeszłym wieku, jak również najmłodszych jego mieszkańców. W tym celu w ramach osiedlowej infrastruktury pomocniczej tworzone są dla dzieci miejsca gier i zabaw, natomiast dla osób starszych skwery mające służyć jako ostoje spokoju. Z myślą o potrzebach mieszkańców ustawiane są liczne ławeczki osiedlowe, a osoby aktywne fizycznie mogą skorzystać z plenerowych siłowni. W każdym osiedlu znajdziemy elementy infrastruktury dedykowanej osobom niepełnosprawnym. Wewnątrz budynków mieszkalnych zlokalizowane są wózkownie i rowerownie. Na wniosek mieszkańców montowane są dodatkowe poręcze oraz podesty do sprowadzania wózków inwalidzkich. Oferta prowadzonej przez Spółdzielnię Mieszkaniową działalności społeczno-kulturalnej obejmuje zajęcia dla najmłodszych, koła zainteresowań dla młodzieży i osób dorosłych, jak również możliwość spotykania się w ramach klubów seniora. Każda grupa pokoleniowa jest ważna i żadna nie może być dyskryminowana, jednak wspomniana jako zaleta wielopokoleniowość może stać się również źródłem konfliktów. Na szczęście takich przypadków jest niewiele, jednak są to wyjątkowo trudne do rozwiązania problemy. To sprawia, że warto o tym rozmawiać, by w miarę możliwości takim konfliktom zapobiegać.

Do trudnych spraw z pewnością zaliczymy oczekiwania pewnej grupy mieszkańców dotyczące spokojnego zamieszkiwania. Zjawisko takie odnosi się w szczególności do osób starszych, które chciałyby mieszkać w bezwzględnej ciszy i spokoju. Składane do Spółdzielni skargi dotyczą hałasu emitowanego przede wszystkim przez dzieci, które jak każdemu wiadomo wykazują dużą aktywność fizyczną. Przebywające w grupie dzieci potrafią być bardzo hałaśliwe, co dla osób wrażliwych na dźwięki może stanowić poważną uciążliwość. Przy okazji rozwiązywania tego typu sporów pojawia się pytanie, czy dzieci mogą bawić się wszędzie, również pod oknami osób domagających się ciszy i spokoju. Spotkałem się nawet z przypadkiem powoływania na obowiązujący w naszej Spółdzielni Regulamin używania lokali oraz porządku domowego i współżycia społecznego mieszkańców, który w § 17 pkt. 5 wskazuje, że „dzieci powinny bawić się na terenach i placach zabaw dziecięcych, przeznaczonych do tego celu". Od razu chciałbym podkreślić, że tego przepisu nie można czytać i stosować dosłownie. Przytoczony zapis stanowi jedynie wzorzec zachowań, który nie wyklucza możliwości zabawy dzieci poza terenem placów zabaw. W przeciwnym wypadku słowo „powinny" zostałoby zastąpione określeniem „mogą jedynie". Sens tego zapisu sprowadza się do zdecydowanej sugestii, aby dzieci bawiły się w miejscu specjalnie w tym celu utworzonym. W miejscu, które zostało ogrodzone oraz objęte szczególnym, bieżącym nadzorem technicznym i porządkowym gwarantującym najmłodszym mieszkańcom wysoki poziom bezpieczeństwa.

Warto podkreślić, że każdemu mieszkańcowi przysługuje takie samo prawo do swobodnego korzystania z części wspólnych całej nieruchomości. Mam tutaj na myśli klatki schodowe, korytarze i pomocnicze pomieszczenia piwniczne, jak również cały teren otaczający budynek. Nikt nie może nam tej swobody ograniczać, o ile nie dochodzi do naruszeń przepisów porządkowych. Niedopuszczalne są wszelkie zachowania prowadzące do dewastacji naszego wspólnego mienia lub emitujące wyjątkowo uciążliwy, a nawet szkodliwy hałas. Z takim hałasem będziemy mieli do czynienia wyłącznie wtedy, gdy słyszalne przez nas odgłosy będą dźwiękami emitowanymi ponad przeciętną miarę.

Osoby oczekujące w swoim otoczeniu bezwzględnej ciszy i spokoju muszą mieć świadomość, że zamieszkiwanie w budynku wielorodzinnym wiąże się z pewnymi niedogodnościami. Obecność innych mieszkańców, a w szczególności dzieci swobodnie korzystających z części wspólnych nieruchomości może być przy wysokiej wrażliwości na hałas postrzegane jako zakłócanie ciszy i spokoju zamieszkiwania.

Zgłaszane do Spółdzielni Mieszkaniowej, a w szczególności poszczególnych administracji osiedlowych skargi rozpatrywane są wnikliwie z uwzględnieniem wszystkich istotnych okoliczności. Gdy dochodzi do naruszeń prawa pracownicy Spółdzielni informują o konieczności przestrzegania przepisów porządkowych oraz konsekwencjach wynikających z uporczywego zakłócania innym mieszkańcom spokojnego zamieszkiwania. W pozostałych sytuacjach, gdy do takich naruszeń nie dochodzi, a mimo to osoba skarżąca domaga się podjęcia działań eliminujących zgłaszaną uciążliwość Spółdzielnia Mieszkaniowa pełni rolę mediatora. Działania pracowników Spółdzielni zmierzają do wyjaśniania okoliczności powstania problemu oraz sugerowania zachowań uwzględniających oczekiwania i potrzeby innych osób. Zdarza się, że pomimo licznych interwencji i rozmów nie udaje się osiągnąć kompromisu. Dzieje się tak w przypadku osób uporczywie walczących wyłącznie o swoje prawa, dostrzegających w każdym sporze jedynie własną rację. Idealnym rozwiązaniem opisywanego problemu byłaby obopólna zdolność do ustępstw. Rodzice powinni zwracać dzieciom uwagę, aby starały się nie dokuczać osobom starszym, bawiąc się ciszej lub w innym miejscu. Z kolei osoba oczekująca bezwzględnej ciszy i spokoju powinna zaakceptować fakt, że nie mieszka w budynku wielorodzinnym sama. Najważniejsze, by w takim przypadku uniknąć konfliktu, którego eskalacja przyniesie same straty, a żadnych korzyści.

Wieloletnia praktyka i doświadczenie pozwala mi wyrazić opinię, że warunkiem niezbędnym do osiągnięcia spokoju zamieszkiwania w budynku wielorodzinnym jest posiadanie określonego poziomu empatii oraz naturalnej zdolności do kompromisu. Domagajmy się egzekwowania naszych praw pamiętając o prawach innych osób. Starajmy się to robić spokojnie, ale stanowczo, w atmosferze zgody i porozumienia.

Krzysztof Krzysztoń

Konsumencie znaj swoje prawa

25 kwietnia 2019 r. w Sali Konferencyjnej Delegatury Urzędu Wojewódzkiego w Zamościu odbyło się kolejne spotkanie edukacyjne dla mieszkańców miasta Zamościa oraz powiatu zamojskiego, którego celem było uświadomienie konsumentów o ich prawach.

Spotkanie zorganizował:

- Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej Delegatura w Zamościu
- Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Zamościu
- Miejski Rzecznik Konsumentów w Zamościu

Mieszkańców i przybyłych gości przywitała **Marzena Mazurek**, Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Zamościu.

Podczas spotkania licznie zgromadzeni mieszkańcy mogli zapoznać się z działalnością Inspekcji Handlowej i jej zadaniami. Rzecznicy przybliżyli zagadnienia dotyczące prawa do reklamacji towarów i usług, zawierania umów na odległość oraz poza lokalem przedsiębiorstwa, scharakteryzowali czym zajmują się i jakie są ich uprawnienia. Zaprezentowano również funkcjonowanie nieodpłatnej pomocy prawnej. Przedstawiciel Komendy Miejskiej Policji w Zamościu przedstawił zagrożenia, jakie czyhają na konsumenta w sieci i jak ustrzec się przed łamiącymi prawo nieuczciwymi sprzedającymi.

Prelegenci w przystępny sposób przybliżyli działalność Inspekcji Handlowej, przekazali informacje na temat jakości artykułów rolno-spożywczych i przemysłowych, jak również wskazali na co zwrócić szczególną uwagę przy zakupie towarów i usług oraz podczas ich reklamowania. Omówione zostały zasady zakupu przez Internet, poza lokalem przedsiębiorstwa oraz prawo do odstąpienia od zawartych w ten sposób umów.

Uczestnicy wykładu z zainteresowaniem wysłuchali wszystkich wystąpień. W ich trakcie słuchacze zadali szereg złożonych pytań, dotyczących nieprawidłowości, z którymi spotykają się na co dzień.

Wykład stanowił kontynuację cyklu spotkań mających na celu podnoszenie świadomości prawnej konsumentów.

Na zakończenie przedstawiono kilka podstawowych rad:

- masz prawo powiedzieć „nie",
- uważaj, gdy odbierasz telefon z gazowni, elektrowni, telekomunikacji, a konsultant twierdzi, że ma lepszą ofertę,
- odłóż słuchawkę i zadzwoń do swojego dotychczasowego sprzedawcy prądu, gazu lub operatora,
- upewnij się, że rzeczywiście wprowadza lepsze stawki,
- idziesz na pokaz, aby odebrać „nagrodę"? Uważaj: zostaw dowód i odcinek emerytury w domu, w przeciwnym razie sprzedawca „pomoże" tobie zaciągnąć kredyt na produkty, których nie potrzebujesz.
- Zaproszenie na „bezpłatne badania", „odbiór nagrody", „pokaz kulinarny", może oznaczać sprzedaż kosztownych produktów. Nie daj się zmanipulować.
- Masz 14 dni na to, aby odstąpić od umowy, którą zawarłeś na pokazie.

Anna Jabłońska

Zawody Modeli Latających z napędem gumowym

W dniu 31.05.2019 r. o godzinie 10.00 na Osiedlu Planty odbył się konkurs modeli latających z napędem gumowym w którym wzięło udział 40 uczestników reprezentujących następujące zespoły:

- Warsztat Terapii Zajęciowej im. św. Michała w Zamościu,
- Warsztat Terapii Zajęciowej Orlicz – Dreszera w Zamościu,
- Warsztat Terapii Zajęciowej „Krok za Krokiem „
- Warsztat Modelarski działający przy Spółdzielni Mieszkaniowej im. Waleriana Łukasińskiego w Zamościu.

W wyniku zaciętej rywalizacji osiągnięto następujące rezultaty:

Miejsce I – Warsztat Terapii Zajęciowej „Krok za Krokiem" z czasem lotów – 16 sekund,

Miejsce II – Warsztat Modelarski Spółdzielni Mieszkaniowej im. Waleriana Łukasińskiego – z czasem lotów15 sekund,

Miejsce III – Warsztat Terapii Zajęciowej Orlicz – Dreszera z czasem lotów 14 sekund,

Miejsce IV – Warsztat Terapii Zajęciowej im. św. Michała z czasem lotów 10 sekund.

Organizatorzy zawodów **Spółdzielnia Mieszkaniowa im. Waleriana Łukasińskiego oraz Aeroklub Ziemi Zamojskiej** ufundowały zespołom nagrody w postaci dyplomów, pucharów i zestawów modeli latających.

Konkurs był też formą przygotowania zamojskiego zespołu do udziału w 50 MISTRZOSTWACH POLSKI MODELI LATAJĄCYCH, DLA JUNIORÓW MŁODSZYCH, który odbędzie się w dniach 22-23.06.2019 r. w Gliwicach.

Dzień Dziecka

Międzynarodowy Dzień Dziecka to święto na całym świecie. Dzień, w którym wszystkie pociechy powinny być radosne i uśmiechnięte, dzień w którym to właśnie one oprócz codziennej dawki miłości i czułości otrzymują prezenty i życzenia.

Do tych życzeń dołączyła się również Spółdzielnia Mieszkaniowa im. Waleriana Łukasińskiego w Zamościu, która z tej okazji zorganizowała dla dzieci wyprawę na Roztocze.

W piękny sobotni poranek 8 czerwca br. z grupą dzieci z osiedli spółdzielczych wraz z opiekunami wybraliśmy się na wycieczkę do Krasnobrodu.

Naszą wędrówkę wraz z przewodnikiem rozpoczęliśmy ścieżką edukacyjną Dinozaury-Krasnobród, która położona jest w malowniczej Dolinie świętego Rocha.

Dzieci z dużym zaciekawieniem zwiedzały park, poznawały wygląd, nazwy i warunki życiowe dinozaurów. Miały też okazję podziwiać zdjęcia planszowe, które oglądane w specjalnych okularach dają efekt 3D. Po przejściu trasy dydaktycznej atrakcji dopełniły zabawy na placu wchodzącym w skład parku.

Kolejnym punktem wycieczki była kapliczka „ Na wodzie", miejsce kultu religijnego i pielgrzymek z całej Polski. Wypływająca ze źródeł pod kapliczką woda w tak gorący dzień była nie lada atrakcją i orzeźwieniem dla naszych wycieczkowiczów. Po obmyciu się źródlaną wodą i napełnieniu pojemników udaliśmy się na długo oczekiwane lody. Był to czas na to, by odpocząć i uzupełnić stracone kalorie. Na zakończenie naszej edukacyjnej wędrówki pojechaliśmy do Ptaszarni na spotkanie z pięknymi okazami gołębi, bażantów, kuropatw i pawi a także obejrzeliśmy wystawę Wieńców Dożynkowych.

Aby uczcić kończący się Dzień Dziecka udaliśmy się nad zalew do miejscowej Pizzerii, tam czekały na nas gorące i pachnące placki. Apetyt był duży, pizza przepyszna, humory dopisywały. Pizza zniknęła w mgnieniu oka. Po uczcie dla ciała najedzeni i zadowoleni wyruszyliśmy w drogę powrotną, która przepełniona była śpiewem i radosnym śmiechem.

A „Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat.", jak powiedział Janusz Korczak.

Tak oto po raz kolejny Dzień Dziecka zorganizowany przez Spółdzielnię Mieszkaniową im. Waleriana Łukasińskiego przeszedł do historii.

Do zobaczenia za rok!!!

Anna Jabłońska

100-lecie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci miało i ma na celu walkę o prawa dzieci do życia, zdrowia i nauki.

Zasłużone dla najmłodszych pokoleń mieszkańców naszego miasta stowarzyszenie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci obchodziło w tym roku 100 rocznicę utworzenia.

Z okazji tak wyjątkowego Jubileuszu, 17 czerwca br. w osiedlowej świetlicy przy ul. E. Orzeszkowej 28 w Zamościu Zarząd Zamojskiego Oddziału Towarzystwa Przyjaciół Dzieci zorganizował uroczystą akademię. Gości przybyłych na uroczystość przywitała Prezes Oddziału Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Zamościu – Pani Helena Hass. Działaczom i przyjaciołom zasłużonym dla organizacji, którzy swoją pracą wspierali i wspierają Towarzystwo, wręczono odznaczenia i pamiątkowe dyplomy. Odznakę specjalną „Przyjaciel dziecka" oraz medale pamiątkowe z okazji 100-lecia Towarzystwa Przyjaciół Dzieci otrzymali m.in. kadra pedagogów pracujących w zamojskich placówkach środowiskowych ognisk wychowawczych, Wiceprezydent Miasta Zamościa – Małgorzata Bzówka, Wiceprzewodniczący Rady Miasta – Jan Matwiejczuk, Prezes Spółdzielni Mieszkaniowej im. Waleriana Łukasińskiego – Jerzy Nizioł, Przewodnicząca zarządu Orzeszkowej – Reymonta – Janina Gąsiorowska, Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3 – Maria Mołdoch.

Wszyscy obecni goście pokazali, że tworzą prawdziwą wspólnotę, której cel od lat pozostaje jeden – uśmiech na twarzach wszystkich podopiecznych TPD

Część artystyczną wypełniły wspaniałe występy podopiecznych środowiskowych ognisk wychowawczych.

Pani Prezes Towarzystwa Przyjaciół Dzieci otrzymała wiele życzeń oraz gratulacji.

Na zakończeni uroczystej gali dla wszystkich zaproszonych gości czekał pyszny okolicznościowy tort.

Anna Jabłońska

ZAPRASZAMY ZAPRASZAMY ZAPRASZAMY ZAPRASZAMY

Spółdzielnia Mieszkaniowa im. Waleriana Łukasińskiego w Zamościu ma przyjemność zaprosić mieszkańców naszych osiedli oraz miasta Zamość na **XXIII Piknik Rodzinny**, który odbędzie się 25 sierpnia 2019 r. na terenach rekreacyjnych nad rzeka Łabuńką.
Piknik rozpoczniemy o godz. 15.00 blokiem zabaw dla naszych najmłodszych uczestników.
Podobnie jak w latach poprzednich, tak i w tym roku, chcielibyśmy naszym odbiorcom zapewnić dobrą zabawę, miły nastrój oraz niezapomniane wrażenia. Na tegorocznym Pikniku wystąpią zespoły **„Backbet"** oraz **„Coco Jumbo"**.
Nie zabraknie też dawki dobrego humoru, cyrkowo-kabaretowy show zaprezentuje Kabaret **Leopolis** ze Lwowa.

Balkony i ogródki przyblokowe

Tradycyjnie już od wielu lat Spółdzielnia Mieszkaniowa im. Waleriana Łukasińskiego jest organizatorem konkursu na „Najładniejszy balkon i ogródek przyblokowy" Uczestnikami konkursu są mieszkańcy Spółdzielni posiadający zagospodarowane ukwiecone balkony i ogródki przyblokowe.

Celem konkursu jest inspirowanie mieszkańców do współtworzenia przestrzennego piękna poprzez zagospodarowanie balkonów i ogródków pięknymi kwiatami i krzewami.

Oceny balkonów i ogródków dokona komisja powołana przez Zarząd Spółdzielni do dnia 14 sierpnia 2019 r.

Dokonując oceny komisja zwróci uwagę na ogólne wrażenie estetyczne oraz układ kompozycyjny.

Rozstrzygnięcie konkursu i wręczenie nagród nastąpi w dniu 25 sierpnia 2019 r. podczas trwania XXIII Pikniku Rodzinnego.

Wakacyjne czytanie w Książnicy Zamojskiej

Uczestnikom zajęć proponujemy:

- głośne czytanie ciekawej i wartościowej literatury,
- zajęcia plastyczne,
- konkursy literackie i czytelnicze
- zabawy i inscenizacje

Lipiec

2.07 Skaczący bokserzy; Australia
4.07 W krainie piramid i Sfinksa; Egipt
9.07 Z kowbojami przez prerię; USA
11.07 Maski Majów; Ameryka Południowa
16.07 Podróże po Chińskim Murze; Chiny
18.07 Kraj Kwitnącej Wiśni; Japonia
23.07 Wielka Rafa Koralowa
25.07 Spotkanie z Yeti na Dachu Świata; Himalaje
30.07 Kraj na dwóch kontynentach; Rosja

Sierpień

1.08 Arktyczne podróże
6.08 Na marokańskim Suku; Maroko
8.08 Spacerkiem pod Wieżą Eiffla; Francja
13.08 Fiesta; Hiszpania
20.08 Skaczące lemury; Madagaskar
22. 08 Niesamowite Indie
27.08 Pręgowane i łaciate; Afrykańskie safari
29.08 Żegnamy wakacje

STYLOWY
CENTRUM KULTURY FILMOWEJ

BAJKOWE LATO W STYLOWYM

TVK

2 lipca - 20 sierpnia 2019
w każdy wtorek | godz. 10:30

- wakacyjne seanse filmowe
- konkursy z nagrodami
- niespodzianki

Bilety: 14 zł

Atrakcje zapewnia:

RoboNauka

Centrum Gra-witacja

Szczegółowe informacje: www.stylowy.net

ZACHOWAJ TRZEŹWY UMYSŁ - SPORTOWE WAKACJE 2019

MIEJSCE ZAJĘĆ:
Kryta Pływalnia OSiR
ul. Zamoyskiego 62a

W PROGRAMIE M.IN.:
- nauka pływania
- gry i zabawy
- szachy i gry planszowe
- wycieczki edukacyjno-poznawcze

ZAPISY:
Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zamościu
Dział sportowo-rekreacyjny, pok. 14
tel. 84 677 54 62
imprezy@osir.zamosc.pl

I turnus 01 - 12.07.2019 r. - w godzinach 10:00 - 14:00
II turnus 15 - 26.07.2019 r. - w godzinach 10:00 - 14:00

Warunki uczestnictwa:
- miejsce zameldowania Zamość
- deklaracja obecności w całym turnusie

Zajęcia skierowane do dzieci z terenu Miasta Zamościa w wieku 9 - 13 lat

ZAMOŚĆ OSiR www.osir.zamosc.pl ZAMOŚĆ Twierdza otwarta

Projekt pn. „Zachowaj trzeźwy umysł - sportowe wakacje 2019" dofinansowany ze środków Miasta Zamość w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

ARCHITEKTURA – PRZESTRZEŃ ŚWIATŁO – BARWA

WAKACYJNE WARSZTATY PLASTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W PLENERACH ZAMOJSKIEJ STARÓWKI, ATRAKCYJNYM SPOSOBEM SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU

PROJEKT FINANSOWANY JEST ZE ŚRODKÓW URZĘDU MIASTA ZAMOŚĆ, W RAMACH MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, REALIZOWANY PRZEZ BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH – GALERIĘ ZAMOJSKĄ

TERMINY SPOTKAŃ:

OD 26 CZERWCA DO 2 SIERPNIA 2019 ROKU

ŚRODY I PIĄTKI – W GODZINACH 10 – 13
CZERWIEC – 26, 28, LIPIEC – 3, 5, 10, 12, 17, 19, 24, 26, 31, SIERPIEŃ – 2

UDZIAŁ BEZPŁATNY

ZAINTERESOWANYCH TWÓRCZOŚCIĄ PLASTYCZNĄ, PROSIMY O ZGŁASZANIE SWOJEGO UDZIAŁU OSOBIŚCIE, TELEFONICZNIE LUB E-MAILEM W GODZ. 9-17

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH – GALERIA ZAMOJSKA
22-400 ZAMOŚĆ, UL. S. STASZICA 27, TEL. 84 638 57 82, TEL. 84 639 26 88
E-MAIL: BIURO@BWAZAMOSC.PL WWW.BWAZAMOSC.PL